

Nr 201.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till stat för
statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/
39 m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1938.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 3 mars 1938.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, utrikes-, social-, kommunikations- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 m. m. och anför därvid följande:

Översikt av fastighetsfondens ställning m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 114 till 1935 års riksdag framlagda förslag har riksdagen — på sätt framgår av riksdagens skrivelse den 29 mars 1935, nr 121 — beslutat om inrättande av en särskild fond, benämnd »statens allmänna fastighetsfond», för redovisning av staten tillhö-

riga fastigheter. Genom beslut den 15 juni 1935 har Kungl. Maj:t därefter meddelat bestämmelser angående fondens inrättande och förvaltning.

Å fastighetsfonden redovisas för närvarande vissa kronans fastigheter, som stå under fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens eller byggnadsstyrelsens förvaltning. För envar av nämnda förvaltningsmyndigheter är upprättad en särskild delfond. Från fonden skola utgå kostnaderna för fastigheternas underhåll. Därjämte skall fonden bestrida kostnader för förhyrande av lokaler åt vissa statens ämbetsverk. Å fondens stat skall avsättning ske till förnyelsefond. Hyror och arrenden för till enskilda upplåten, fonden tillhörande fast egendom skola direkt inflyta till fonden. För lokaler i fonden tillhörande eller för fondens medel förhyrda fastigheter, som äro upplåtna åt statliga myndigheter, skall fonden erhålla ersättning genom anslag, som anvisas under de olika huvudtitlarna å driftbudgeten. Det överskott, som därefter uppstår, skall redovisas å riksstatens inkomstsida såsom fondens avkastning.

De i brev den 15 juni 1935 fastställda bestämmelserna angående fastighetsfondens förvaltning, vilka i vissa hänseenden ändrats genom brev den 12 juni 1936, finnas återgivna i statsliggaren för budgetåret 1937/38, sid. 134.

En redogörelse för statens allmänna fastighetsfond under budgetåret 1936/37 torde få såsom bilaga fogas vid statsrådsprotokollet (*bilaga A*).

Av denna redogörelse framgår till en början, att fastighetsfondens kapitalbehållning den 1 juli 1937 utgjorde i runt tal 277.74 miljoner kronor samt att denna behållning under nämnda budgetår ökats med netto omkring 8.06 miljoner kronor till 285.30 miljoner kronor, vilken ökning i huvudsak hänfört sig till medel, som lyftats från anslag å riksstaten för byggnadsändamål. Av den utgående kapitalbehållningen redovisas 30.24 miljoner kronor såsom täckta av lånemedel och 255.56 miljoner kronor såsom uppkomna av andra statsinkomster än lånemedel. I anslutning härtill lämnas en redogörelse för vissa av Kungl. Maj:t prövade ärenden, som hava avseende å fastighetsfondens tillgångar men där de fattade besluten likväl icke föranlett ändring i fondens kapitalbehållning.

Vidare ingår i bilagan en redogörelse för fastighetsfondens inkomster och utgifter under budgetåret 1936/37. Enligt denna redogörelse har fondens överskott för nämnda budgetår uppgått till 7.73 miljoner kronor, vilket tillgodoförts statsregleringen. Då denna å andra sidan belastats med utgifter å ersättningsanslagen med tillhopa 12.70 miljoner kronor, har alltså nettobelastningen å budgeten uppgått till (12.70 — 7.73 =) 4.97 miljoner kronor. Härav hava 2.67 miljoner kronor avsatts till förnyelsefond för fastighetsfonden samt 0.56 miljon kronor reserverats till framtida användning för reparations- och underhållskostnader m. m. Återstoden, 1.74 miljon kronor, motsvarar fondens nettoutgift för årets reparations- och underhållskostnader m. m. (2.45 miljoner kronor) samt hyresutgifter m. m. och avskrivningar (0.62 respektive 0.20 miljon kronor), efter avdrag för influtna hyresmedel och diverse inkomster (1.42 respektive 0.11 miljon kronor). Vid dessa beräk-

ningar har bortsetts från de kostnader för fastighetsfonden avseende ändamål, vilka bestritts av tredje huvudtitelns anslag till reglering av vissa kursförluster.

Slutligen hava i en särskild sammanställning i bilagan överskotten å fastighetsfondens olika delfonder ställts i relation till respektive delfonders kapitalbehållning vid början respektive slutet av budgetåret 1936/37, därvid befunnits bland annat, att avkastningen å hela fastighetsfonden endast motsvarar 2.7 å 2.8 procent av kapitalbehållningen. Vid bedömandet av denna förräntning bör observeras, att fondens behållning till en väsentlig del utgöres av skattemedelskapital och i övrigt i viss utsträckning avskrivits genom fortlöpande avsättningar till förnyelsefond.

I en till riksdagen avlåten, den 26 februari 1937 dagtecknad proposition, nr 221, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen *dels* att godkänna vid propositionen fogat förslag till inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1937/38, *dels* att i riksstaten för samma budgetår upptaga inkomstiteln Statens allmänna fastighetsfond med ett belopp av 7,900,000 kronor, *dels ock* att under vederbörliga huvudtitlar i riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisa förslagsanslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond med sammanlagt 13,154,400 kronor.

I skrivelse den 8 juni 1937, nr 441, anmälde riksdagen, att riksdagen godkänt berörda statförslag. Kungl. Maj:t har genom brev den 18 juni 1937 fastställt stat för fastighetsfonden för budgetåret 1937/38 i överensstämmelse med detta förslag. Beträffande statens innehåll hänvisas till en i det följande återgiven sammanställning (sid. 12—14).

Av nämnda skrivelse ävensom riksdagens skrivelse den 5 juni 1937, nr 428, framgår, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i berörda proposition framlagda förslag, till ersättning till statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1937/38 anvisat följande förslagsanslag, nämligen:

under andra huvudtiteln	kronor	907,600
» tredje »	»	622,000
» fjärde »	»	293,900
» femte »	»	5,830,200
» sjätte »	»	216,500
» sjunde »	»	350,300
» åttonde »	»	3,707,000
» nionde »	»	787,300
» tionde »	»	360,300
» huvudtiteln XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	»	79,300.

Sammanlagda beloppet av ersättningsanslagen utgör ovannämnda 13,154,400 kronor.

I riksstaten för budgetåret 1937/38 är överskottet av fastighetsfonden upptaget med 7,900,000 kronor, motsvarande i runt tal fondens i dess stat beräknade överskott 7,938,400 kronor.

Skillnaden mellan ersättningsanslagens summa och fondens överskott representerar en nettobelastning å riksstaten för innevarande budgetår med 13.15 — 7.94 =) 5.21 miljoner kronor. Härav hänföra sig 2.84 miljoner kronor till avsättning till förnyelsefond för fastighetsfonden; återstoden 2.37 miljoner kronor motsvarar fondens beräknade nettoutgift för reparations- och underhållskostnader m. m., hyresutgifter m. m. samt vissa avskrivningar, efter avdrag för inflytande hyresmedel och diverse inkomster.

Fastighetsfondens å staten beräknade överskott motsvarar 2.78 procent av kapitalbehållningen vid ingången av budgetåret 1937/38.

Utvidgad redovisning å statens allmänna fastighetsfond.

Innan jag anmäler frågan om stat för fastighetsfonden för nästa budgetår, torde jag få framlägga vissa förslag om utvidgad redovisning å statens allmänna fastighetsfond.

(1) Till en början erinrar jag, att Kungl. Maj:t på min föredragning förut denna dag beslutat framläggande av proposition nr 200 angående utvidgning av redovisningen å fastighetsfonden till att avse vissa *fastigheter, som disponeras av Uppsala och Lunds universitet*. Förslaget — som grundats på en av särskilda sakunniga utarbetad promemoria i ämnet — innebär, att för nämnda redovisning skola upprättas två nya delfonder av fastighetsfonden, en för vardera universitetet, å vilka samtliga till universitetens förvaltningsförmögenhet hänförliga tillgångar skola upptagas och såsom skulder uppföras värdet av dessa tillgångar, i den mån det icke hänför sig till å riksstaten anvisade anslagsmedel. Redovisningen av inkomster och utgifter för dessa delfonder förutsättes skola ske enligt fastställda årliga stater, ingående i fastighetsfondens stat. För den närmare innebörden av förslaget tillåter jag mig att hänvisa till nämnda proposition.

(2) Vidare har utredning verkställt rörande redovisning å särskild delfond av fastighetsfonden av *fastigheter, som disponeras av direktionen för karolinska sjukhuset*. Rörande denna redovisningsfråga torde jag få anföra följande.

Det av 1927 års riksdag till förläggningsplats för uppförande av karolinska sjukhuset och nya lokaler för karolinska institutets teoretiska institutioner upplåtna s. k. Norrbackaområdet, bestående av del av den Karlbergs kungsgård tillhöriga så kallade Solnaskogen ävensom kronolägenheterna $\frac{15}{64}$ mantal Stenbrottet nr 1, $\frac{3}{320}$ mantal Falkenårsbostället och $\frac{1}{16}$ mantal Fogdevreten nr 1 i Solna socken, i areal innehållande omkring 559,000 kvadratmeter, blev jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 11 november 1932 från och med den 1 januari 1933 överflyttat från domänstyrelsens till karolinska sjukhusets byggnadskommittés förvaltning, i samband varmed statens domäners fond nedskrevs med ett mot sagda fastigheters taxeringsvärde svarande belopp av 277,000 kronor.

I propositionen nr 132 år 1931 beräknades statens bidrag till sjukhusets uppförande till 11,626,984 kronor, eller om det för budgetåret 1930/31 till förberedande arbeten anvisade beloppet av 300,000 kronor medräknas, 11,926,984

kronor, vartill bör läggas kostnaden för enskilda vårdplatser 1,933,016 kronor. Av statsmedel skulle således anvisas 13,860,000 kronor. Härav hava till och med budgetåret 1937/38 anvisats tillhoppa 11,179,000 kronor, varav 1,500,000 kronor avsett enskilda vårdplatser. Enligt den för sjukhusbygget fastställda finansieringsplanen skola i byggnadskostnaden bidrag ingå från Stockholms stad med 5,670,000 kronor, från Stockholms läns landsting med 1,870,000 kronor och från Konung Gustaf V:s jubeliumsfond med 1,419,665 kronor eller med sammanlagt 8,959,665 kronor. Av dessa bidrag torde till och med budgetåret 1937/38 komma att hava influtit tillhoppa 7,874,000 kronor, varav 4,911,000 kronor från Stockholms stad, 1,616,000 kronor från Stockholms läns landsting och 1,347,000 kronor från Konung Gustaf V:s jubileumsfond. Totalkostnaden för karolinska sjukhusets uppförande i första etappen beräknas alltså till 22,819,665 kronor, varav 13,860,000 kronor av anslag å riksstaten och 8,959,665 kronor i bidrag från nämnda korporationer och stiftelse. Byggnadskommittén har emellertid för Kungl. Maj:t anmält, att den avsevärda prisstegring beträffande såväl byggnadsmaterialier som arbetslöner, vilken inträffat under senare tid, måste leda till att de ursprungligen beräknade totalkostnaderna för sjukhusets uppförande bliva otillräckliga.

De medel, som disponerats för karolinska sjukhusets uppförande, redovisas liksom markvärdet från tiden för inrättandet av fastighetsfonden bland de till byggnadsstyrelsens delfond av fastighetsfonden hänförliga bruttotillgångarna. Å delfondens skuldsida åter äro bokförda de mot vissa delar av bruttotillgångarna svarande bidragen från Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Konung Gustaf V:s jubileumsfond. De för sjukhusets uppförande å riksstaten anvisade anslagen hava från och med budgetåret 1935/36 uppförts under utgifter för kapitalökning å huvudtiteln »Statens allmänna fastighetsfond».

Av det stora sjukhuskomplexet har Konung Gustaf V:s jubileumsklinik öppnats för drift den 1 oktober 1937. Direktionen för karolinska sjukhuset räknar med att färdigställandet av byggnaderna för sjukhuset och utrustningen av detsamma skall kunna fortskrida så, att sjukhuset i sin helhet kan öppnas i början av budgetåret 1939/40.

Då av sjukhuset endast en mindre del skulle tagas i anspråk under budgetåret 1937/38 och underhållskostnaderna för detta budgetår med säkerhet komme att bliva mycket obetydliga, blevo några föreskrifter rörande redovisning av inkomster och utgifter för sjukhusets fastigheter icke utfärdade i samband med reglering av fastighetsfondens stat för nämnda budgetår. Det har i stället förutsatts, att eventuellt förekommande poster skulle tills vidare redovisas av byggnadsstyrelsen över den för dess delfond fastställda inkomst- och utgiftsstaten. Någon avsättning till förnyelsefond har ännu icke fastställts. Å de över budgeten anvisade ersättningsanslagen har icke beräknats något belopp för sjukhuset.

Då i propositionen nr 114 år 1935 angående fastighetsfondens inrättande föreslogs, att nybyggnaderna för karolinska sjukhuset skulle tills vidare kunna redovisas å byggnadsstyrelsens delfond av fastighetsfonden, förutsattes (sid. 33), att frågan om sjukhusets ställning i förvaltnings- och redovisningshänseende skulle få upptagas till förnyat övervägande efter byggnadernas färdigställande. Under erinran härom har direktionen för sjukhuset i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 februari 1937 hemställt, att Kungl. Maj:t ville låta föranstalta om utredning rörande karolinska sjukhusets ställning till statens allmänna fastighetsfond.

Under direktionen för karolinska sjukhuset sorterar från och med den 1 juli 1937 även serafimerlasarettet. I 1935 års betänkande rörande serafimerlasarettets ställning och verksamhet (statens offentliga utredningar 1936: 1

del II) återfinnes en utredning, varav framgår, att lasarettet är att anse såsom en särskild stiftelse. Den omständigheten, att staten övertagit driften av sjukhusets verksamhet, har icke medfört någon förändring med avseende å äganderätten till fastigheten. Nämnda stiftelse skall fortfarande förvalta lasarettets kapitalfonder. Serafimerlasarettet bokföres av detta skäl icke såsom tillgång i rikshuvudboken. Inkomster och utgifter för fastigheten bokföras å den för lasarettet fastställda staten.

Med föranledande av direktionens för karolinska sjukhuset berörda hemställan har inom finansdepartementet upprättats en promemoria angående karolinska sjukhusets och serafimerlasarettets fastighetsredovisning, över vilken promemoria efter remiss utlåtanden avgivits av kanslern för rikets universitet — efter hörande av lärarkollegiet vid karolinska mediko-kirurgiska institutet — statskontoret, riksräkenskapsverket och byggnadsstyrelsen.

Beträffande innehållet av nämnda promemoria och utlåtanden torde, i den mån detsamma icke tillgodogjorts i förevarande proposition, få hänvisas till handlingarna i ärendet.

På grundval av den sålunda förebragta utredningen tillstyrker jag, att redovisningen av de av direktionen för karolinska sjukhuset förvaltade fastigheterna från och med den 1 juli 1938 ordnas efter följande linjer.

Med hänsyn till omfattningen av ifrågavarande fastighetsförvaltning och dess från byggnadsstyrelsens ämbetsområde artskilda karaktär anser jag i likhet med direktionen för karolinska sjukhuset praktiska skäl tala för att sjukhusanläggningen icke vidare bör sortera under byggnadsstyrelsen utan att direktionen får den befogenhet med avseende å sjukhusets fastigheter, som tillkommer myndighet med egen delfond av fastighetsfonden. En särskild delfond bör därför upprättas för karolinska sjukhuset, vilken lämpligen torde kunna benämnas karolinska sjukhusets delfond; å denna delfond bör jämväl serafimerlasarettet redovisas. Även bokföringstekniska skäl tala för denna anordning, till vilken de i ärendet hörda myndigheterna anslutit sig. I samband därmed torde karolinska sjukhusets direktion, som för närvarande intager ställningen av underförvaltning till statskontoret, böra bli egen huvudförvaltning; den omfattning direktionens förvaltning erhåller påkallar en sådan åtgärd. Riksräkenskapsverket har i princip tillstyrkt detta, och bestämmelser i ämnet äro under utarbetande.

De tillgångs- och skuldposter, som avse karolinska sjukhuset, böra överföras från byggnadsstyrelsens huvudbok till en för direktionen upplagd huvudbok, varjämte den del av byggnadsstyrelsens delfond, som svarar mot de i sjukhuset investerade statsmedlen, bör överföras till den nya, för direktionen upplagda delfonden. I enlighet med vad riksräkenskapsverket förordat torde de av Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Konung Gustaf V:s jubileumsfond lämnade bidragen till karolinska sjukhusets uppförande, vilka bidrag i rikshuvudboken hittills uppförts under rubriken »Övriga skulder», för framtiden böra redovisas å för ändamålet upprättade särskilda diversemedelstitlar. Såsom riksräkenskapsverket närmare utvecklats, böra — oaktat staten formellt skall återbetala de belopp, varmed staden och landstinget bidragit till sjukhusanläggningarna — i statens räkenskaper å skuldsidan alltjämt kvarstå de belopp, som av andra än staten tillskjutits för sjukhusets uppförande.

Serafimerlasarettets fastighet kan av förut berört skäl icke upptagas såsom tillgång i statsbokföringen. I förenämnda promemoria har förordats, att lasarettets fastighet bör i redovisningshänseende behandlas såsom en av staten förhyrd fastighet.

För inkomst- och utgiftsredovisningen för den nya delfonden böra från och med budgetåret 1938/39 upptagas vederbörliga poster i staten för fastighetsfonden. Under rubriken reparations- och underhållskostnader m. m. torde, enligt vad riksräkenskapsverket förordat, böra anvisas medel till bestridande av kostnader för underhåll och vård av serafimerlasarettets fastighet, som hyresfritt upplåtits åt staten. Rörande beräkningen av de olika inkomst- och utgiftsposterna hänvisar jag till det följande. Det å delfonden uppkommande överskottet bör i vanlig ordning tillföras budgeten.

(3) Ytterligare föreligger fråga om redovisning å fastighetsfonden av vissa fastigheter, som tillfalla staten i samband med övertagande av ansvaret för dövstumundervisningens fortsatta uppehållande. Härom innehålla handlingarna bland annat följande.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition den 12 februari 1937, nr 109, angående statens övertagande av dövstumundervisningsväsendet, har riksdagen i skrivelse den 27 april 1937, nr 214, anmält, att riksdagen beslutat bland annat, att staten skall från och med den 1 juli 1938 övertaga ansvaret för dövstumundervisningsväsendets fortsatta uppehållande under förutsättning, att landstingen och de städer, som icke deltaga i landsting, utan ersättning och förbehåll samt med full äganderätt till statsverket överlämna all sin för dövstumundervisningsväsendet använda fasta och lösa egendom, varav staten finner sig vara i behov, däri jämväl inbegripen den för dövstumma barns sommarvistelse avsedda egendomen Vejbystrand jämte därtill hörande lös egendom.

Härefter har skolöverstyrelsen anbefallts bland annat att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till de åtgärder för genomförandet från den 1 juli 1938 av dövstumundervisningsväsendets förstatligande, som kunde böra av Kungl. Maj:t vidtagas.

Skolöverstyrelsen har den 23 november 1937 avgivit berörda förslag, över vilket därefter yttranden infordrats från bland andra statskontoret och riksräkenskapsverket ävensom byggnadsstyrelsen, sistnämnda myndighet i vad angår de med statens övertagande av fastigheter för dövstumundervisningsväsendet sammanhängande förhållandena.

På grundval av den i ärendet verkställda utredningen har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 3 mars 1938 avlåten proposition framlagt förslag rörande den statliga dövstumundervisningens ordnande från och med den 1 juli 1938.

De fastigheter, som enligt nämnda proposition kunna komma att överlämnas till statsverket, äro dövstumsskolorna på Manilla samt i Växjö, Lund, Vänersborg, Örebro, Gävle och Härnösand. Skolöverstyrelsen har förutsatt, att ifrågakarande fastigheter skulle komma att ställas under byggnadsstyrelsens förvaltning. Byggnadsstyrelsen har icke något att däremot erinra i vad avser de till fastigheterna hörande byggnaderna. Däremot anser styrelsen, att värden av till fastigheterna hörande områden med gräsmattor, planteringar, vägar och gårdsplaner icke bör ombesörjas av byggnadsstyrelsen utan av vederbörande skolstyrelser. Byggnadsstyrelsen har låtit verkställa preliminära beräkningar av värdena å ifrågakarande byggnader ävensom hyresvär-

dena å dels de lokaler inom byggnaderna, som för närvarande disponeras för dövstumundervisningen, dels ock vissa uthyrda lokaler. Härvid har framkommit ett beräknat byggnadsvärde av 3,527,000 kronor och ett hyresvärde av 326,400 kronor, varjämte för uthyrda lokaler beräknats inflyta 12,000 kronor. Byggnadsstyrelsen har därjämte beräknat de jämkningar i de av styrelsen för dess delfond i statförslaget för budgetåret 1938/39 upptagna beloppen till reparations- och underhållskostnader samt till avsättning till förnyelsefond, vilka påkallas av statens övertagande av ifrågavarande fastigheter.

På grund av vad sålunda förekommit tillstyrker jag, att då staten från och med den 1 juli 1938 övertager ansvaret för dövstumundervisningsväsendets fortsatta uppehållande, de staten tillfallande fastigheterna upptagas till redovisning å statens allmänna fastighetsfond och ställas under byggnadsstyrelsens vård och förvaltning i den omfattning denna styrelse förordat. Beträffande det värde, till vilket fastigheterna skola invärderas å fonden, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela beslut. Här bör endast framhållas, att det belopp, varmed fastigheterna skola ingå i fondens kapitalbehållning, kan komma att påverkas av resultatet av en utav skolöverstyrelsen påkallad utredning rörande den framtida dispositionen av donationer till dövstumundervisningen.

(4) I en den 11 februari 1938 till riksdagen avlåten proposition, nr 112, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna ett genom notväxling med italienska regeringen träffat avtal om överlåtelse till svenska staten av tomt för *svenska institutet i Rom*. Av propositionen framgår vidare, att styrelsen för Knut och Alice Wallenbergs stiftelse beviljat ett anslag å 300,000 kronor för uppförande å tomten av byggnad för institutet. Därest riksdagen lämnar det i propositionen begärda godkännandet, torde ifrågavarande fastighet böra upptagas till redovisning å statens allmänna fastighetsfond. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser angående denna redovisning ävensom att, efter förslag av byggnadsstyrelsen, fastställa det värde, varmed fastigheten skall ingå i fonden.

(5) Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har gjort framställning om att *de av växtskyddsanstalten disponerade byggnaderna* måtte ställas under byggnadsstyrelsens vård och förvaltning. Över denna framställning hava byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket avgivit infortrade utlåtanden.

B y g g n a d s s t y r e l s e n har anfört:

De i förevarande framställning avsedda byggnaderna utgöras av *dels de för statens växtskyddsanstalt avsedda*, under uppförande varande byggnaderna inom kronoegendomen Bergshamra nr 1, *dels tre smärre äldre träbyggnader inom nämnda kronoegendom, dels ock två bostadsvillor* vid Experimentalfältet, bebodda av avdelningsföreståndare vid anstalten.

Byggnadsstyrelsen har för sin del icke något att erinra mot att ifrågavarande byggnader tillföras byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Vid uppgörandet av det förslag till stat för nämnda delfond för budgetåret 1938/39, som av styrelsen framlades med underdånig skrivelse den 29 september 1937, medtog byggnadsstyrelsen i förteckningen över

delfondens fastigheter den 1 juli 1938 dels växtskyddsanstaltens under uppförande varande nybyggnader vid Bergshamra till ett värde av 456,300 kronor, motsvarande beräknade byggnadskostnader, dels ock de av anstalten disponerade bostadsvillorna vid Experimentalfältet med ett sammanlagt värde av 50,000 kronor. Förstnämnda värde är endast förslagsvis angivet, då det givetvis icke kan närmare fixeras förrän nybyggnaderna äro färdigställda och de slutliga anläggningskostnaderna kända. Båda de angivna beloppen avse endast byggnadsvärde, då något markvärde icke i någotdera fallet ansetts böra för närvarande beräknas. Det av växtskyddsanstalten innehavda området vid Bergshamra disponeras av anstalten intill den 14 mars 1939 jämlikt nådiga brev den 14 juni 1928 och den 3 april 1936, dock med rätt för anstalten att jämväl efter förstnämnda dag disponera området med skyldighet likväl, att avflytta inom tre år efter skedd uppsägning. Därest värdet på ifrågavarande område, vilket för närvarande torde vara bokfört hos domänstyrelsen, skall tillföras statens allmänna fastighetsfond, förutsätter detta, att området definitivt upplåtes till växtskyddsanstalten.

Vad beträffar den mark, å vilken de båda bostadsvillorna vid Experimentalfältet äro uppförda, är denna enligt nådigt brev den 22 december 1911 upplåten till lantbruksakademien med nyttjanderätt tillsvidare. Frågan om behandlingen i redovisningsavseende av hela området vid Experimentalfältet med därå befintliga byggnader torde lämpligen icke böra upptagas till omprövning förrän vid centralanstaltens för försöksväsendet å jordbruksområdet överflyttning till Ultuna.

Vad slutligen beträffar de tre äldre träbyggnaderna vid Bergshamra, vilka enligt under hand lämnad uppgift äro avsedda att ombyggas till bostäder för personal vid växtskyddsanstalten, äro desamma för närvarande i så dåligt skick att de icke nu kunna åsättas något värde.

I anslutning till vad sålunda anförts har byggnadsstyrelsen tillstyrkt, att ifrågavarande byggnader från och med ingången av budgetåret 1938/39 skola tillföras byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond.

Jämväl riksräkenskapsverket har tillstyrkt, att ifrågavarande byggnader ställas under byggnadsstyrelsens förvaltning samt upptagas till redovisning å statens allmänna fastighetsfond.

Den av styrelsen för statens växtskyddsanstalt gjorda framställningen om att anstaltens byggnader skola ställas under byggnadsstyrelsens vård och förvaltning, vilken framställning tillstyrkts av byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket, torde böra bifallas. Ifrågavarande byggnader torde böra redovisas å statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, efter förslag av byggnadsstyrelsen, fastställa de värden, med vilka byggnaderna skola ingå i fonden. Beträffande frågan om redovisning å fastighetsfonden av värde å den mark, som disponeras av växtskyddsanstalten, torde jag få anföra följande.

Genom brev den 14 juni 1928 upplät Kungl. Maj:t efter inhämtande av riksdagens medgivande visst område av kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms län avgiftsfritt till institutet för husdjursförädling för en tid av 10 år räknat från den 14 mars 1929, dock med rätt för institutet att, därest dess verksamhet efter nämnda tid fortfarande uppehöles, jämväl därefter disponera området med skyldighet likväl att avflytta inom tre år

efter skedd uppsägning. I ett brev den 3 april 1936 bemyndigade Kungl. Maj:t styrelsen för statens växtskyddsanstalt att å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar med institutet för husdjursförädling träffa avtal, enligt vilket — förutom det att institutet på kronan överlät äganderätten till sin institutionsbyggnad — institutets rätt till nämnda mark förklarades skola upphöra, i den mån markupplåtelsen icke tidigare upphört. Tillträdet av marken bestämdes, med visst undantag, till den 1 juli 1936. Av nämnda kronoegendom torde ytterligare ett område komma att upplåtas åt statens växtskyddsanstalt (se 1938 års statsverksproposition: Kapitalbudgeten, bil. 8 sid. 6). Den mark, å vilken de båda bostadsvillorna vid Experimentalfältet äro uppförda, är enligt Kungl. Maj:ts brev den 22 december 1911 upplåten till lantbruksakademien med nyttjanderätt tills vidare. Att upplåtelsen till institutet för husdjursförädling begränsades till tiden berodde på att man ville möjliggöra markens användning i en framtid för annat ändamål, därest så befunnes böra ifrågakomma. Det hade framhållits, att området ifråga med hänsyn till dess gynnsamma belägenhet och beskaffenhet i övrigt lämpligen borde reserveras för någon framtida större statlig institution. Då detta önskemål numera förverkligats, sedan statens växtskyddsanstalt förlagts till området, torde till övervägande böra upptagas att avskilja området från domänverkets fond och lägga detsamma till fastighetsfonden. Frågan om redovisningen av den mark, varå de båda bostadsvillorna vid Experimentalfältet äro uppförda, torde, såsom byggnadsstyrelsen förordat, lämpligen böra upptagas till omprövning först vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet överflyttning till Ultuna. Med åberopande härav synes å statens allmänna fastighetsfond icke för närvarande böra upptagas något till växtskyddsanstalten hänförligt markvärde.

(6) Slutligen torde här böra omförmälas, att utredning igångsatts rörande redovisning av *fastigheter, som disponeras av tullverket, lotsverket och försvarsväsendet.*

I detta sammanhang torde jag få underställa Kungl. Maj:ts prövning följande ärende.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förordnande den 30 december 1874 skulle vart tionde år, räknat från och med år 1867, en tablå, utvisande ungefärliga värdet av statsverkets fasta och lösa egendom, sådan den vid det nästföregående årets utgång befunnes, av statskontoret uppgöras i överensstämmelse med den tablå, som i skrivelse den 20 december 1867 blivit av Kungl. Maj:t för 1868 års riksdag framlagd. Tablåen skulle insändas till Kungl. Maj:t för att överlämnas till riksdagen. Numera gäller enligt Kungl. Maj:ts förordnande den 28 september 1928, att uppgifter över ungefärliga värdet av statens fasta och lösa egendom skola sammanställas av riksräkenskapsverket och till Kungl. Maj:t avgivas vart tionde år. De senast uppgjorda tablåerna, innefattande uppgifter rörande sådant värde den 30 juni 1928, överlämnades av riksräkenskapsverket till Kungl. Maj:t med skrivelse den 22 mars 1929.

I skrivelse till Kungl. Maj:t har riksräkenskapsverket nu på anförda skäl hemställt att Kungl. Maj:t måtte med upphävande av förordnandet den 28 september 1928 befria riksräkenskapsverket från uppdraget att för framtiden sammanställa och till Kungl. Maj:t ingiva här ifrågavarande uppgifter.

Såsom riksräkenskapsverket anført kan värdet av ifrågavarande tablåer icke skattas synnerligen högt. Då vidare strävandena nu inriktas på att om möjligt i själva statsbokföringen kunna redovisa statens fastighetsvärden i sin helhet och då upprättandet av ifrågavarande tablåer kräver ett arbete som icke synes motsvara värdet av tablåerna, har jag för min del intet att erinra mot att riksräkenskapsverkets ifrågavarande framställning bifalles. Innehållet av tablåerna har pläгат delgivats riksdagen, och jag har därför här velat redogöra för ärendet, på det att detsamma skulle kunna bringas till riksdagens kännedom.

Fastighetsfondens stat för budgetåret 1938/39.

Jämlikt § 7 i bestämmelserna angående förvaltningen av fastighetsfonden hava förslag till stater för fastighetsfondens nuvarande delfonder för budgetåret 1938/39 avgivits av vederbörande förvaltningsmyndigheter, nämligen fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet, medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen. Vidare har kanslern för rikets universitet i utlåtande över promemoria angående redovisning av fastigheter som disponeras av Uppsala och Lunds universitet (jfr propositionen nr 200) yttrat sig rörande staterna för de föreslagna nya delfonderna för universiteten. Slutligen har direktionen för karolinska sjukhuset inkommit med förslag till stat för karolinska sjukhusets delfond av fastighetsfonden.

Närmare uppgifter om de i statförslagen beräknade inkomst- och utgiftsbeloppen lämnas i efterföljande sammanställning (sid. 12—14), däri för jämförelse även medtagits motsvarande belopp i den för innevarande budgetår fastställda staten för fastighetsfonden.

Den i sammanställningen redovisade ökningen av överskottet betingas av tillkomsten av de nya delfonderna för universitetsfastigheterna i Uppsala och Lund samt för karolinska sjukhuset. För de nuvarande delfonderna minskar åter det sammanlagda överskottet, vilket beror på ökat behov av medel för reparations- och underhållskostnader, för hyresutgifter samt för avsättning till förnyelsefond. Dessa öknings uppvägas nämligen icke helt av stegringen i beloppen för ersättning till fastighetsfonden.

Över de av fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet och medicinalstyrelsen framlagda statförslagen har byggnadsstyrelsen avgivit infortrade utlåtanden, varefter riksräkenskapsverket i utlåtande den 9 december 1937 yttrat sig över samtliga statförslagen. Sedan kanslern för rikets universitet och direktionen för karolinska sjukhuset såsom förut nämnts inkommit med förslag till inkomst- och utgiftsstaten för de föreslagna nya delfonderna, har riksräkenskapsverket i nyssberörda utlåtande till behandling upptagit även de för dessa delfonder utarbetade statförslagen.

Inkomster.	Staten för budgetåret 1937/38 ¹ kronor	Myndigheternas förslag för budgetåret 1938/39 kronor
<i>Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	586,400	603,900
Utrikesdepartementets delfond.....	449,200	466,500
Medicinalstyrelsens delfond.....	4,272,000	4,372,000
Byggnadsstyrelsens delfond.....	7,846,800	8,301,378
Säger	13,154,400	13,743,778
Uppsala universitets delfond.....	—	725,200
Lunds universitets delfond.....	—	554,500
Karolinska sjukhusets delfond.....	—	86,230
Summa	13,154,400	15,109,708
<i>Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	147,900	150,000
Utrikesdepartementets delfond.....	43,800	47,100
Medicinalstyrelsens delfond.....	798,000	798,000
Byggnadsstyrelsens delfond.....	422,000	420,000
Säger	1,411,700	1,415,100
Uppsala universitets delfond.....	(15,740)	15,700
Lunds universitets delfond.....	(5,990)	6,000
Karolinska sjukhusets delfond.....	(64,000)	54,300
Summa	(1,497,430)	1,491,100
<i>Diverse inkomster.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	10,900	12,800
Utrikesdepartementets delfond.....	10,200	13,800
Medicinalstyrelsens delfond.....	80,000	103,500
Byggnadsstyrelsens delfond.....	127,300	158,300
Säger	228,400	288,400
Uppsala universitets delfond:		
Bidrag från universitetets egendoms- och skogs- förvaltning.....	(218,020)	220,000
Övriga diverse inkomster.....	(22,500)	22,500
Lunds universitets delfond:		
Bidrag från universitetets egendomsförvaltning...	(50,800)	51,600
Övriga diverse inkomster.....	(26)	100
Karolinska sjukhusets delfond.....	(470)	470
Summa	(520,216)	583,070
Säger för inkomster kronor	(15,172,046)	17,183,878

¹ De inom parentes angivna beloppen hava icke redovisats över fastighetsfonden.

Utgifter.	Staten för budgetåret 1937/38 kronor	Myndigheternas förslag för budgetåret 1938/39 kronor
<i>Reparations- och underhållskostnader m. m.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000	300,000
Utrikesdepartementets delfond:		
Utgifter, beräknade efter parivärde	141,400	155,000
Kursförluster, <i>förslagsvis</i>	40,000	40,000
Medicinalstyrelsens delfond	1,100,000	1,250,000
Byggnadsstyrelsens delfond	1,700,000	2,054,000
Säger	3,281,400	3,799,000
Uppsala universitets delfond:		
Akademiska sjukhuset	(47,500)	112,000
Övriga fastigheter	(118,500)	210,375
Lunds universitets delfond	(96,500)	122,250
Karolinska sjukhusets delfond:		
Karolinska sjukhuset	—	4,000
Serafimerlasarettet	(45,600)	50,000
Summa	(3,589,500)	4,297,625
<i>Avsättning till förnyelsefond.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	141,400	150,300
Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsvis</i>	88,300	98,400
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	1,181,800	1,208,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	1,432,200	1,500,000
Säger	2,843,700	2,956,700
Uppsala universitets delfond:		
Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	—	112,000
Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	—	210,375
Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>	—	122,250
Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsvis</i>	—	—
Summa	2,843,700	3,401,325
<i>Hyses- och arrendeutgifter m. m. för av fonden för- hyrda lokaler och arrenderade områden.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	8,000	8,000
Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsvis</i>	64,000	44,100
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	14,000	14,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	550,000	729,038
Säger	636,000	795,138
Uppsala universitets delfond, <i>förslagsvis</i>	—	100
Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>	(3,000)	3,000
Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsvis</i>	(47,000)	47,000
Summa	(686,000)	845,238

	Staten för budgetåret 1937/38 kronor	Myndigheternas förslag för budgetåret 1938/39 kronor
<i>Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.</i>		
Fängvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	—	—
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	10,000	—
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	85,000	10,000
Summa	95,000	10,000
<i>Överskott.</i>		
Fängvårdsstyrelsens delfond	295,800	308,400
Utrikesdepartementets delfond	169,500	189,900
Medicinalstyrelsens delfond	2,844,200	2,801,500
Byggnadsstyrelsens delfond	4,628,900	4,586,640
Säger	7,938,400	7,886,440
Uppsala universitets delfond	(90,260)	338,550
Lunds universitets delfond	(— 42,684)	364,700
Karolinska sjukhusets delfond	(— 28,130)	40,000
Summa	(7,957,846)	8,629,690
Säger för utgifter kronor	(15,172,046)	17,183,878

I sin inkomstberäkning för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket med vissa smärre justeringar av myndigheternas förslag upptagit överskottet för de fyra nuvarande delfonderna till 7,824,100 kronor. I fråga om de föreslagna nya delfonderna har verket preliminärt beräknat inkomsten från dem till sammanlagt 800,000 kronor, därav 430,000 kronor för Uppsala universitets delfond, 330,000 kronor för Lunds universitets delfond och 40,000 kronor för karolinska sjukhusets delfond. Tillhoppa skulle alltså enligt riksräkenskapsverkets förslag överskottet för statens allmänna fastighetsfond beräknas till 8,624,100 kronor eller i avjämnat belopp 8,600,000 kronor.

Vid anmälan i statsverkspropositionen av inkomstiteln Statens allmänna fastighetsfond (Inkomsterna sid. 56) anförde jag — efter erinran om de verkställda undersökningarna rörande inrättande av nya delfonder av fastighetsfonden — att sedan frågan om utvidgning av redovisningen å statens allmänna fastighetsfond till nya fastighetskomplex blivit slutligt utredd, för riksdagen torde böra framläggas proposition med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39. Vad angår de beräkningar, som skulle ligga till grund för detta förslag, framhöll jag, att de av myndigheterna avgivna statförslagen, särskilt i vad dessa avsåge reparations- och underhållskostnader, tervade omprövning med hänsyn bland annat till de ökade anspråk på medel till bestridande av dylika kostnader vilka föranledes av stegrade materialpriser och arbetslöner. Utredning påginge vidare

bland annat i fråga om ändrade grunder för avsättning till förnyelsefond. På grund av nu anförda omständigheter måste de beräkningar rörande fastighetsfondens inkomster och utgifter som kunde framläggas i årets statsverksproposition bliva mycket approximativa. I anslutning till vad budget-sakkunniga förordat fogades emellertid ett beräknat förslag till stat för fastighetsfonden för nästa budgetår vid statsverkspropositionen. Detta förslag uppgjordes i anslutning till riksräkenskapsverkets berörda den 9 december 1937 avgivna utlåtande över inkomna förslag till stater för fastighetsfondens delfonder. Statförslaget slutade å ett överskott, att tillföras driftbudgeten, å 8,600,000 kronor. Jag hemställde, att nämnda överskott skulle i riksstatsförslaget upptagas med detta belopp.

På grundval av förvaltningsmyndigheternas beräkningar och däröver avgivna yttranden blevo förslagsanslagen till ersättning till statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 i riksstatsförslaget preliminärt upptagna till följande belopp:

Andra huvudtiteln	kronor	881,300
Tredje »	»	624,200
Fjärde »	»	406,100
Femte »	»	5,997,000
Sjätte »	»	261,900
Sjunde »	»	434,900
Åttonde »	»	5,237,800
Nionde »	»	863,000
Tionde »	»	443,900
Huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.	»	80,100
Summa	kronor	15,230,200.

I enlighet härmed skulle enligt statsverkspropositionen uppkomma en belastning å riksstaten för fastighetsfondens del med (15.23—8.60 =) 6.63 miljoner kronor.

Sedan ärendet rörande förslag till stat för fastighetsfonden för budgetåret 1938/39 numera slutberetts, anhåller jag att få ånyo anmäla frågan för Kungl. Maj:t i och för proposition till riksdagen.

I fråga om statens formella utformning torde jag få framhålla följande.

På grund av de föreliggande förslagen angående redovisning av inkomster och utgifter för universitetsfastigheterna samt serafimerlasarettet förordar jag, att anslagsposten »reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter» benämnas »reparations- och underhållskostnader m. m.» samt att å denna post avföras jämväl reparations- och underhållskostnader för fastigheter, hänförliga till å fastighetsfonden redovisade diversemedelstitlar, och för serafimerlasarettet.

Vid anmälan av förslag rörande grunder för avsättning till förnyelsefond för fastighetsfonden har jag förordat, att beteckningen »förnyelsefond» skall ersättas med »värdeminskningsskonto» såsom bättre motsvarande den reala

innebörden av ifrågavarande medelsdisposition. I staten för fastighetsfonden bör denna ändring iakttagas.

Därjämte torde titlarna »hyror för till enskilda upplåtna lokaler» och »hyresutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler» för framtiden böra benämnas »hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden» respektive »hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.»

Vid upprättande av staten för fastighetsfonden torde underhålls- och förnyelsekostnaderna för akademiska sjukhuset i Uppsala samt underhållskostnaderna för serafimerlasarettet böra redovisas å särskilda delposter. Vidare har jag ansett mig böra upptaga de bidrag från universitetens egendoms- och skogsförvaltningar, vilka föreslagits skola tillföras delfondernas stater, å särskilda undertitlar till inkomsttiteln diverse inkomster, varjämte en undertitel till samma inkomsttitel bör avses för Uppsala läns landstings bidrag till underhållet av akademiska sjukhuset.

Utgifterna.

Beräkningen av vissa poster å fastighetsfondens stat är beroende på värdet av vid budgetårets ingång å varje delfond bokförda färdiga byggnader. Föreskrifter rörande bokföringsvärdet innehållas i § 1 av de för fonden gällande bestämmelserna. Enligt nämnda paragraf skola fastigheter, vilka uppföras eller förvärvas med anlåtande av å riksstaten uppförda anslag för kapitalökning å fastighetsfonden, där ej Kungl. Maj:t för särskilt fall annorlunda förordnar, upptagas till värden motsvarande anskaffningskostnaderna. Andra staten tillhöriga fastigheter, beträffande vilka Kungl. Maj:t särskilt förordnat, att de skola tillhöra fastighetsfonden, skola upptagas till de värden, som fastställas av Kungl. Maj:t. Fastighetsfondens kapitalbehållning kan alltså normalt ökas allenast genom för kapitalökning anvisade medel eller genom överförande till fonden av staten tillhöriga kapitaltillgångar.

I förvaltningsmyndigheternas skrivelser med statförslag för nästa budgetår samt i de däröver avgivna utlåtandena hava uppgifter lämnats, vilka kunna bilda underlag för en beräkning av det fastighetsvärde, som i antydda avseenden är av betydelse. Vid anmälan av frågan om grunder för avsättning till värdeminskningsskonto för fastighetsfonden har jag omförmälat en av byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket framlagd utredning avseende ifrågavarande byggnadsvärden. Då vid denna utredning tillfälle funnits att taga hänsyn till vissa sedan förstberörda skrivelser avlåtits träffade dispositioner berörande det beräknade byggnadsvärdet, torde de nämnda ämbetsverkens utredning böra läggas till grund för beräkningen av vederbörliga poster i staten för fastighetsfonden för nästa budgetår. Under hänvisning beträffande detaljerna till ämbetsverkens i propositionen nr 199 återgivna utredning torde här få lämnas följande uppgifter om det sammanlagda beräknade byggnadsvärdet, per den 1 juli 1938, för respektive delfonder (i runda tal):

Fångvårdsstyrelsens delfond kronor	9,950,000
Utrikesdepartementets » »	6,775,000
Medicinalstyrelsens » »	82,903,000
Byggnadsstyrelsens » »	101,621,000
Uppsala universitets delfond:		
akademiska sjukhuset kronor	7,999,000
övriga byggnader »	14,297,000
Lunds universitets delfond »	8,454,000
Karolinska sjukhusets » »	2,400,000.

Reparations- och underhållskostnader m. m.

Vid anmälan i fjolårets proposition nr 221 angående stat för fastighetsfonden framhöll jag, att man i det läge, vari frågan om avsättning till och användning av fastighetsfondens förnyelsefond befunne sig, hade att räkna med att å fastighetsfondens stat anvisade anslagsbelopp för reparations- och underhållskostnader beträffande fonden tillhörande fastigheter i viss utsträckning finge avses för uppgifter, som i en framtid syntes böra tillgodoses med medel från förnyelsefonden och för vilka medel nu i första hand finge anslås å riksstaten. Med hänsyn härtill och då ifrågavarande anslagsbelopp sålunda till en del vore att jämställa med avskrivningsmedel saknades anledning att tillämpa en strängt restriktiv beräkning av behovet av medel för reparations- och underhållsarbeten.

En rymligare medelstildelning för ifrågavarande ändamål borde givetvis förbindas med skärpt kontroll för att syftet därmed ej skulle äventyras. Denna kontroll borde åsyfta att förhindra att med ifrågavarande anslagsmedel tillgodosåges investeringsändamål, som icke vore att hänföra till nödvändiga underhållsarbeten eller till ersättningsarbeten avsedda att upprätthålla fastighetsbeståndets värde.

I den mån Kungl. Maj:t av ifrågavarande anslagsposter ställde till förfogande icke närmare specificerade belopp borde därför särskilda föreskrifter om användningen meddelas och en efterkontroll ske på det sätt, att en redogörelse för medlens användning framlades för riksdagen. Denna redogörelse borde tydligen omfatta samtliga på sådant sätt till myndighetens förfogande ställda anslagsmedel, sålunda även förefintliga reserverade medel från ett tidigare budgetår.

I den mån under ifrågavarande anslagsposter anvisats vissa belopp för särskilt angivna ändamål borde kontroll övas bland annat därå att uppkommande besparing å de till förfogande ställda medlen efter arbetenas färdigställande återlevererades till fonden för att disponeras på samma sätt som övriga å denna redovisade likvida tillgångar. Det kunde här övervägas att införa en anordning likartad med den som gällde beträffande s. k. äldre reservationsanslag, vilkas användning enligt av 1929 års riksdag antagna grunder vore lidsbegränsad.

De av mig sålunda anlagda synpunkterna på frågan om anvisande av medel till reparations- och underhållskostnader m. m. voro vägledande vid mitt ställningstagande till de av myndigheterna gjorda äskandena beträffande budgetåret 1937/38.

I sin skrivelse nr 441 i anledning av propositionen anförde riksdagen vad angår ifrågavarande anslagsposter, att riksdagen ej velat motsätta sig att dessa upptoges i enlighet med propositionens beräkning. I avvaktan på att de närmare riktlinjerna för förnyelsefondsavsättningarna hunne klarläggas syntes nämligen, såsom av mig antytts, det vara av vikt att underhållsanslagen ej tilltoges för knappt, enär från dessa anslag tillsvidare måste täckas vissa utgifter, som framdeles kunde och borde bestridas från förnyelsefonderna. I anslutning till de i propositionen gjorda uttalandena ville dock riksdagen framhålla angelägenheten av kontroll över att ej reparations- och underhållsanslagen anlitas för nyinvesteringsändamål eller andra jämförliga behov.

När Kungl. Maj:t sedermera i regleringsbrevet den 18 juni 1937 fastställde staten för fastighetsfonden för innevarande budgetår, blevo rörande reparations- och underhållskostnaderna följande föreskrifter meddelade:

Kungl. Maj:t förklarar, att de under denna rubrik upptagna anslagsbeloppen icke må överskridas, dock att denna föreskrift icke skall hava tillämpning å den under utrikesdepartementets delfond upptagna anslagsposten till kursförluster.

Kungl. Maj:t föreskriver, att i den mån medel av de under denna rubrik upptagna anslagsposterna ställas till förfogande utan angivande av bestämt ändamål, anslagsmedlen må användas för nödvändiga underhållsarbeten eller ersättningsarbeten avsedda att upprätthålla fastighetsbeståndets bokförda värde, men däremot icke för investering medgivande ökning av nämnda värde; och skall myndighet, som förvaltar delfond av fastighetsfonden, före den 1 januari 1939 till Kungl. Maj:t avgiva redogörelse för användningen under budgetåret 1937/1938 av ifrågavarande medel, jämte från föregående budgetår reserverade medel.

Kungl. Maj:t — som erinrar, att besparingar, som kunna uppkomma å de under ifrågavarande rubrik upptagna, till beloppet begränsade anslagsposter, skola för varje delfond vid budgetårets utgång överföras till en för delfonden upplagd diversemedelstitel — förklarar, att den myndighet, som förvaltar delfonden, äger utan Kungl. Maj:ts bemyndigande i varje särskilt fall disponera sådana besparingar för bestridande av de reparations- och underhållskostnader m. m. för delfonden tillhörande fastigheter, vartill de under anslagsposterna beräknade medlen av Kungl. Maj:t anvisats. Därvid skall dock iakttagas, att i den mån under ifrågavarande anslagsposter efter fastighetsfondens uppläggande anvisats vissa belopp för särskilt angivna ändamål, besparingar å de sålunda till förfogande ställda medlen skola redovisas å särskilda för ändamålet upplagda konton, samt att sedan ändamålet blivit fyllt, dock senast vid utgången av andra budgetåret efter det, å vars stat medlen blivit sist anvisade, dylika besparingar skola, där Kungl. Maj:t ej annorlunda bestämmer, tillgodoföras den å fastighetsfondens stat uppförda inkomstiteln »Diverse inkomster».

Jag övergår härefter till de av myndigheterna framlagda förslagen om anvisande för nästa budgetår av medel till reparations- och underhållskostnader m. m.

Fångvårdsstyrelsens delfond. Till reparations- och underhållskostnader m. m. för denna delfond hava i fastighetsfondens stater varit anslagna följande belopp, jämte vilka ställts de faktiska utgifterna under respektive budgetår:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36.....	285,000	272,968: 09
1936/37.....	535,000	399,056: 21
1937/38.....	300,000	

Av det för budgetåret 1936/37 anvisade beloppet hänförde sig 285,000 kronor till ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m., medan 250,000 kronor avsågo vissa större arbeten vid centralfängelserna å Långholmen och Härlanda samt i Härnösand. Det för budgetåret 1937/38 anslagna beloppet avser däremot enligt regleringsbrevet för fastighetsfonden endast ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för delfonden tillhörande fastigheter, i vilka kostnader skola inbegripas utgifter för brandredskap.

I vad avser medelsbehovet för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för budgetåret 1938/39 har fångvårdsstyrelsen framhållit, att trängande behov föreläge av vissa mera omfattande reparations- och underhållsarbeten vid flera fångvårdsanstalter. Kostnaderna för byggnadsarbeten hade visserligen avsevärt stigit, men styrelsen hade icke ansett sig böra begära någon av prisstegringen föranledd ökning av de för reparations- och underhållskostnader avsedda medlen. Anslagsposten för ordinarie reparations- och underhållsarbeten m. m. syntes sålunda för budgetåret 1938/39 kunna bibehållas vid sitt nuvarande belopp 300,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har lämnat beräkningen av denna anslagspost utan erinran.

Utrikesdepartementets delfond. För denna delfond hava till reparations- och underhållskostnader m. m. beräknats respektive utgått följande belopp:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaper kronor
1935/36.....	146,400	94,510: 56
1936/37.....	141,400	146,371: 57
1937/38.....	181,400	

Höjningen för budgetåret 1937/38 med 40,000 kronor är föranledd därav, att de merutgifter för med ifrågavarande anslagspost avsedda ändamål, vilka uppkomma till följd av minskning av den svenska kronans värde i förhållande till vissa utländska valutor efter den 27 september 1931, skola bestriidas från en förslagsvis beräknad anslagspost under denna rubrik å fastighetsfondens stat och icke, såsom tidigare varit fallet, täckas från det å tredje huvudtiteln uppförda anslaget till reglering av vissa kursförluster.

Av den utav utrikesdepartementet gjorda framställningen rö-

rande behovet av medel till reparations- och underhållskostnader för budgetåret 1938/39 inhämtas nu i huvudsak följande:

Vid ingången av budgetåret 1937/38 kvarstående reservation å 46,917 kronor 89 öre syntes, såvitt nu kunde bedömas, komma att vara i det närmaste förbrukad vid ingången av budgetåret 1938/39 på grund av pågående eller nyligen avslutade mera omfattande reparationer vid beskickningsfastigheterna i Berlin, Haag, Helsingfors, Paris och Rom.

Enligt en av byggnadsrådet G. A. Nilsson den 28 oktober 1931 uppgjord promemoria, återgiven i 1932 års statsverksproposition tredje huvudtiteln sid. 30, beräknades underhållskostnaderna för beskicknings- och konsulatfastigheterna med trädgårdar till sammanlagt 78,500 kronor. I samma proposition beräknades onera och övriga omkostnader till i runt tal 49,000 kronor. Sammanlagt beräknades alltså (78,500 + 49,000 =) i runt tal 127,000 kronor. Dessa beräkningar hade oförändrade lagts till grund för anslagsberäkningarna till riksdagarna 1935 (prop. 115, sid. 4), 1936 (prop. 214, sid. 14) och 1937 (prop. 221, sid. 20). För budgetåren 1935/36—1937/38 hade under denna post för ränta och amortering å köpeskillingen för beskickningsfastigheten i Ankara även upptagits 14,400 kronor.

Utgifterna för »Reparationer och underhåll» samt »Onera och övriga omkostnader» hava under budgetåren 1932/33—1936/37 varit följande:

Budgetår	Reparationer och underhåll ¹ kronor		Onera etc. ¹ kronor	
1932/33	36,320	48,350	52,370	64,960
1933/34	62,390	77,205	46,830	60,085
1934/35	76,570	90,345	49,750	65,455
1935/36	97,910	119,094	55,390	76,125
1936/37	68,280	79,660	64,700	80,250

Utgifterna för beskickningsfastigheten i Ankara hava för vart och ett av budgetåren 1933/34—1936/37 med kursförlustersättning utgjort cirka 25,000 kronor.

De sammanlagda kostnaderna under förevarande anslagspost hava i medeltal utgjort 130,490 kronor, om kursförlustersättning icke medräknas, och 177,705 kronor, om sådan ersättning inräknas.

Med anledning av från utrikesdepartementet i en promemoria av den 7 oktober 1937 framfört önskemål om ny beräkning rörande underhållskostnaderna för under departementet hörande beskicknings- och konsulatfastigheter med tillhörande trädgårdar — särskilt med anledning av fastighetsbeståndets ökning med beskickningsfastigheten i Warzawa, konsulatfastigheten i Reykjavik samt tillbyggnad å beskickningsfastigheten i Washington — har byggnadsstyrelsen, som under hand tagit del av dels departementets utgifter för reparation och underhåll av åsyftade byggnader och trädgårdar och dels av dess utgifter för onera etc. för budgetåren 1932/33—1936/37, efter verkställd utredning i skrivelse till ministern för utrikes ärendena den 13 oktober 1937 anfört följande:

¹ I de kursiverade beloppen har inräknats även kursförlustersättning.

Enligt en inom styrelsen utarbetad P. M. hava reparations- och underhållskostnaderna för byggnaderna beräknats till 72,000 kronor samt kostnaderna för underhåll och skötsel av trädgårdar samt planteringar till 10,000 kronor för budgetåret 1938/39.

Till grund för tidigare av departementet framförda anslagsäskanden har legat en av byggnadsrådet Georg A. Nilsson den 28 oktober 1931 uppgjord beräkning, som i avrundade belopp slutade å 70,000 kronor för byggnadsunderhåll och 8,500 kronor för trädgårdsunderhåll. Förstnämnda belopp var beräknat med ledning av då uppskattade byggnadsvärden. Sedan denna beräkning upprättats, har tillkommit en beskickningsfastighet i Ankara. Under innevarande budgetår tillkomma beskickningsfastigheten i Warszawa och konsulatfastigheten i Reykjavik, varjämte tillbyggnaden av beskickningsfastigheten i Washington kommer att slutföras.

I byggnadsstyrelsens ovanberörda promemoria hava underhållskostnaderna grundats på från departementet erhållna uppgifter för nästförflutna budgetår, varvid beloppen angivits utan kursförluster. Jämväl den erfarenhet, som styrelsen inhämtat vid behandling av ärenden rörande ifrågavarande fastigheter under senare år har givetvis haft betydelse. Kostnaderna för mera omfattande reparationer, såsom exempelvis omläggning av rörledningar, förstärkning av byggnadsgrund eller avsevärda reparationer i samband med beskickningschefers avgång äro icke avsedda att inrymmas i det av styrelsen beräknade kostnadsbeloppet.

Vad de nya fastigheterna beträffar hava kostnaderna upptagits till jämförelsevis låga belopp, vilka kunna beräknas gälla åtminstone för de närmaste åren.

Det beräknade beloppet för underhåll av trädgårdar har erhållits med ledning av uppgifter, som utrikesdepartementet lämnat i samband med den utredning, som verkställdes vid bildandet av statens allmänna fastighetsfond år 1935.

I departementets ovanberörda promemoria har uppgivits, att kostnaderna för onera etc., för budgetåret 1936/37 uppgått till omkring 65,000 kronor. Med hänsyn till nytillkomna fastigheter synes det byggnadsstyrelsen lämpligt, att för budgetåret 1938/39 för detta ändamål upptages ett belopp av 70,000 kronor, oberäknat kursförluster.

På grundval av detta byggnadsstyrelsens utlåtande hava i utrikesdepartementets framställning sammanlagda utgifterna för reparationer och underhåll, onera etc. samt ränta och amortering för beskickningsfastigheten i Ankara, inberäknat kursförlustersättning, upptagits till (82,000 + 88,000 + 25,000 =) 195,000 kronor. På denna utgiftspost syntes det knappast längre vara erforderligt att göra en uppdelning med särskild förslagsvis beräknad delpost för kursförlustersättning. Därest sådan uppdelning dock ansåges böra göras, syntes posten för kursförluster böra sättas till 40,000 kronor.

I utlåtande över utrikesdepartementets framställning har byggnadsstyrelsen omförmålt, att styrelsen haft tillfälle att tillsammans med utrikesdepartementet verkställa nya beräkningar rörande underhållet av här ifrågakomna fastigheter med tillhörande trädgårdar, varvid hänsyn tagits till de verkliga utgifter departementet haft under senaste femårsperiod, inberäknat kursförlustersättning. I anslutning därtill hava underhållskostnaderna beräknats till 90,000 kronor. De i samma utgiftspost ingående kost-

naderna för onera etc. hava vid överläggningarna med departementet befunnits kunna sänkas till förslagsvis 85,000 kronor. Med tillägg av de av departementet beräknade utgifterna för beskickningshuset i Ankara skulle således denna utgiftspost kunna beräknas till (90,000 + 85,000 + 25,000) 200,000 kronor.

Medicinalstyrelsens delfond. Till reparations- och underhållskostnader m. m. hava för denna delfond anslagits och utgått följande belopp:

B u d g e t å r	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaperna kronor
1935/36	900,000	734,405: 17
1936/37	1,012,000	866,360: 29
1937/38	1,100,000	

Med avseende å denna anslagspost har medicinalstyrelsen framhållit, att underhållet av de till styrelsens delfond hörande fastigheterna krävde år från år stegrade kostnader. Detta gällde ej blott de egentliga sjukhusbyggnaderna utan även och i proportionsvis högre grad sinnessjukhusens bostadshus, vilka i stor utsträckning påfordrade underhålls- och förbättringsarbeten. Med hänsyn till det begränsade belopp, som anvisats för ändamålet, hade medicinalstyrelsen endast med iakttagande av en i längden icke försvarlig återhållsamhet kunnat bevilja utförande av dylika arbeten. Det till reparations- och underhållskostnader m. m. anvisade beloppet borde på grund härav och jämväl med hänsyn till de under senaste tiden starkt ökade kostnaderna för byggnadsmateriel av olika slag höjas från nuvarande 1,100,000 kronor till 1,250,000 kronor.

På av medicinalstyrelsen anförda skäl har byggnadsstyrelsen ansett sig böra tillstyrka, att förevarande utgiftspost till reparations- och underhållskostnader m. m. höjdes till 1,250,000 kronor.

Byggnadsstyrelsens delfond. Under denna delfond hava till reparations- och underhållskostnader m. m. anvisats följande belopp, jämte vilka angivits de faktiska utgifterna från anslagsposten under respektive budgetår:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaperna kronor
1935/36	1,243,500	1,023,789: 18
1936/37	1,321,000	1,036,149: 58
1937/38	1,700,000	

Beträffande dispositionen av den för budgetåret 1937/38 uppförda anslagsposten har Kungl. Maj:t i regleringsbrevet för fastighetsfonden den 18 juni 1937 meddelat följande bestämmelser:

Kungl. Maj:t medgiver, att byggnadsstyrelsen må av denna anslagspost disponera högst 1,472,000 kronor för ordinarie reparations- och underhållskostnader m. m. för delfonden tillhörande fastigheter, i vilka kostnader inbegripas dels staten åliggande kommunala och andra utskylder för de fastig-

heter, som ingå i delfonden, *dels ock* staten åliggande renhållnings- m. fl. utgifter för staten tillhöriga i delfonden ingående fastigheter i Stockholm.

Kungl. Maj:t, som den 12 juni 1936 bemyndigat byggnadsstyrelsen att för en kostnad av högst 188,000 kronor låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 13 november 1935 föreslagen iståndsättning av de sanitära anläggningarna m. m. vid veterinärhögskolan, medger, att av förevarande anslagspost må för detta ändamål utgå ett belopp av högst 69,000 kronor.

Kungl. Maj:t bemyndigar byggnadsstyrelsen att för en kostnad av högst 223,000 kronor låta verkställa av styrelsen i skrivelse den 28 oktober 1936 föreslagna reparationer beträffande fasaderna till de båda flygelbyggnaderna vid f. d. positionsartilleriregementets kasern, omtäckning av yttertaken med galvaniserad plåt m. m. samt medger, att av förevarande anslagspost må utgå ett belopp av högst 159,000 kronor för *dels* östra flygelns iordningställande, däri inbegripet anordnande av en kulvert till huvudbyggnaden, framdragning av värmeledningar från värmecentralen i statens historiska museum samt anordnande av värmeledning i krigsarkivets lokal i bottenvåningen, *dels ock* vissa arbeten å västra flygeln, avseende dränering samt yttertakets omläggning.

I sin förevarande skrivelse den 29 september 1937 med förslag till stat för byggnadsstyrelsens delfond av fastighetsfonden för nästa budgetår har styrelsen upptagit anslagsposten för reparations- och underhållskostnader m. m. för denna delfond till 2,054,000 kronor. Till stöd för detta förslag har byggnadsstyrelsen anfört följande:

I styrelsens skrivelse den 28 oktober 1936 med förslag till inkomst- och utgiftsstat för styrelsens delfond för budgetåret 1937/38 har styrelsen lämnat en detaljerad utredning rörande sättet för beräkning av reparations- och underhållsanslaget, vilken resulterade i att anslaget borde utgöra 1.5 % av delfondens byggnadsvärde. Detta beräkningssätt godkändes av Kungl. Maj:t och riksdagen och ligger alltså till grund för innevarande budgetårs anslag.

Emellertid hava efter styrelsens sistnämnda framställning sådana förhållanden inträtt inom byggnadsfacket, att en viss justering av procentsatsen måste ske. Materialpriserna hava sålunda stegrats och även arbetslönerna äro höjda genom det nya avtalet i byggnadsfacket. Efter byggnadsstyrelsens beräkningar skulle nuvarande underhållskostnader ligga omkring 12 % över föregående års kostnader. Vid bedömandet av underhållskostnaderna för budgetåret 1938/39 torde dessutom hänsyn böra tagas till att ytterligare någon ökning av priserna å vissa byggnadsmaterial kan av olika skäl tänkas inträda under budgetåret 1938/39. Man torde därför icke kunna beräkna en lägre förhöjning av de totala byggnadskostnaderna än 15 %, jämfört med 1936 års priser.

Då de uppskattade byggnadsvärdena å i byggnadsstyrelsens delfond ingående fastigheter icke ökats med hänsyn till inträffad prisstegring, torde det alltså vara nödvändigt att öka procentsiffran 1.5 med 15 %, elier avrundat till 1.7 % av byggnadsvärdena.

Det byggnadsvärde, som bör läggas till grund för procentberäkningen, utgör 100,871,125 kronor.

Reparations- och underhållsanslaget blir alltså 1.7 % av 100,871,125 = 1,714,809: 13 kronor eller avrundat 1,715,000 kronor.

Till underhållskostnaderna bör jämväl läggas ett belopp för bestridande av staten åliggande kommunala och andra utskylder, vilka kunna beräknas till i runt tal 10,000 kronor.

För ändamål, som tidigare bekostats från anslaget till lyshållning med flera utgifter för kronans publika hus i Stockholm, bör liksom för innevarande budgetår ett belopp av 30,000 kronor tilläggas underhållsanslaget.

Vidare böra inberäknas vissa fortsättningsanslag för fasadreparationer å flygelbyggnaderna vid f. d. positionsartilleriregementets kaserner och för iståndsättandet av de sanitära anläggningarna vid veterinärhögskolans byggnader i Stockholm samt anslag för fasadreparationer å blindinstitutets vid Tomtebodas huvudbyggnad.

Följande torde vara att erinra rörande dessa arbeten.

Under motivering att den väsentliga nedskärning av anslagsäskandena, som under de senare åren ägt rum, föranlett eftersättande av nödvändiga underhållsarbeten, äskade styrelsen i skrivelse den 26 oktober 1936 särskilda medel utöver det normala underhållsanslaget. Dessa äskanden avsågo fasadreparationer å flygelbyggnaderna vid f. d. positionsartilleriregementets kasern samt iståndsättandet av de sanitära anläggningarna m. m. vid veterinärhögskolans byggnader i Stockholm.

Ifråga om nämnda flygelbyggnader meddelade styrelsen, att reparationsarbetena beräknades till 223,000 kronor, varav för budgetåret 1937/38 äskades 130,000 kronor för östra flygelns färdigställande och 29,000 kronor för vissa arbeten å västra flygeln. För färdigställande av västra flygelbyggnaden skulle sålunda för budgetåret 1938/39 erfordras 64,000 kronor. På grund av tidigare omnämnda, under innevarande år inträffade kostnadsökningar måste det ursprungligen beräknade beloppet 223,000 kronor enligt av styrelsens byggnadsbyrå verkställd detaljerad utredning höjas med 28,000 kronor till 251,000 kronor.

I den för östra flygeln beräknade kostnaden ingår ett belopp för anordnande av en kulvert till den å tomten belägna huvudbyggnaden, avsedd för bland annat framdraging av värmeledning från huvudbyggnadens värme-central. Enär den stora gårdsplanen mellan huvudbyggnaden och flyglarna kommer att slutligt iordningställas under år 1938, torde det vara välbetänkt att anordna en liknande kulvert mellan huvudbyggnaden och västra flygeln för framtida anordnande av värmeledning i den senare. Härigenom undvikas jämförelsevis dyrbara återställningsarbeten å gården och icke oväsentliga olägenheter för historiska museet. Kostnaden för sistnämnda kulvert har styrelsen beräknat till 12,000 kronor. För slutförandet av flyglarnas yttre reparation ävensom för anordnande av kulvert mellan västra flygeln och huvudbyggnaden erfordras sålunda 64,000 + 28,000 + 12,000 kronor eller sammanlagt 104,000 kronor.

Beträffande veterinärhögskolans byggnader framlade styrelsen i skrivelse den 13 november 1935 en plan för rörledningarnas omläggning m. m. för en total kostnad av 188,000 kronor att fördelas på tre budgetår. För budgetåret 1936/37 anvisades 51,000 kronor och för innevarande budgetår 69,000 kronor. För arbetenas avslutande skulle sålunda under budgetåret 1938/39 erfordras resterande belopp 68,000 kronor. På grund av inträffade prisstegringar erfordras emellertid ett tilläggsbelopp enligt — — — kostnadsberäkning av 30,000 kronor.

Anslagsbehovet för budgetåret 1938/39 utgör således 68,000 + 30,000 = 98,000 kronor.

Från direktionen för institutet och förskolan för blindas å Tomteboda har framhållits, att huvudbyggnadens fasader vore i behov av reparation. Med hänsyn till att institutet hösten 1938 firar minnet av sin 50-åriga tillvaro å denna plats, har direktionen hemställt, att byggnadsstyrelsen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om anslag för fasadernas reparation före nämnda

tidpunkt. Styrelsen kan vitsorda, att behov av fasadreparationen föreligger inom närmaste tid.

Ifrågavarande fastighet tillfördes byggnadsstyrelsens förvaltning den 1 juli 1935 i samband med fastighetsfondens inrättande. Det skick, vari byggnaderna i allmänhet befunno sig vid denna tidpunkt, gav vid handen, att de till direktionens förfogande ställda underhållsanslagen under åren närmast före nämnda tidpunkt varit alltför knappt tilltagna. Styrelsen har därför under de gångna två åren måst utföra åtskilliga inre iståndsättnings- och underhållsarbeten. Även under de närmaste åren komma dessa arbeten, avseende golv, trappor, snickerier och målning, att draga jämförelsevis stora kostnader. Den nu ifrågasatta fasadreparationen å huvudbyggnaden, som enligt — — — kostnadsberäkning belöper sig på 97,000 kronor, synes därför böra föranleda en ökning av underhållsanslaget med motsvarande belopp. I utredningen har bland annat medtagits insättande av nya fönsterluffer med kopplade inåtgående bågar, enär de nuvarande, ursprungliga fönstren äro bristfälliga och dessutom, enligt vad institutets rektor framhållit, på grund av sin gammalmodiga konstruktion med ytter- och innerbågar mycket olämpliga.

Den sammanlagda reparations- och underhållskostnaden för byggnadsstyrelsens delfond skulle alltså enligt styrelsens ifrågavarande framställning uppgå till 1,715,000 + 10,000 + 30,000 + 104,000 + 98,000 + 97,000 = 2,054,000 kronor.

I det föregående har jag tillstyrkt, att de fastigheter, som staten från och med den 1 juli 1938 övertager i samband med dövstumundervisningens förstatligande, skola redovisas å fastighetsfonden och ställas under byggnadsstyrelsens vård och förvaltning.

Av en år 1936 avgiven utredning med förslag angående omorganisation av dövstumundervisningsväsendet (Statens offentliga utredningar 1936: 49) framgår, bland annat, att, ehuru åtskilliga reparations- och förbättringsarbeten under senare år verkstälts å en del av dövstumskoldistriktens fastigheter, åtskilliga förbättringar dock återstode att utföra, innan skolorna med hänsyn till lokalerna kunde anses vara på ett tillfredsställande sätt anordnade. Vid skolorna å Manilla och i Härnösand vore de erforderliga arbetena av betydande omfattning. De sammanlagda kostnaderna för de ombyggnads- och förbättringsarbeten, som på grund av då rådande förhållanden kunde anses såsom behövliga under den närmaste framtiden, beräknades av utredningen till 1,356,000 kronor, av vilket belopp 115,500 kronor borde anvisas för budgetåret 1938/39 till utförande av förbättringsarbeten vid skolorna i Växjö, Vänersborg och Härnösand.

Skolöverstyrelsen har emellertid i sitt av mig i det föregående omförmälda utlåtande uttalat, att överstyrelsen ansett, att utförandet av nödiga ombyggnader och större reparationer borde uppskjutas, till dess de nya skolstyrelserna hunnit taga ståndpunkt till de frågor i nu förevarande avseende, som kunde komma att visa sig vara aktuella. Överstyrelsen hade fördenskull icke i sina statberäkningar för budgetåret 1938/39 upptagit några för fastigheternas förbättrande avsedda engångskostnader.

Överstyrelsen har vidare erinrat, att till underhåll av respektive skolors

fastigheter i de nu fastställda staterna äro upptagna varierande belopp för de olika skolorna, nämligen för Manilla 10,000 kronor, för Växjö 5,000 kronor, för Lund 10,500 kronor, för Vänersborg 2,000 kronor, för Örebro 4,300 kronor, för Gävle 10,000 kronor och för Härnösand 8,300 kronor. Överstyrelsen har i sina beräkningar rörande omkostnadsstat för dövstumundervisningsväsendet för budgetåret 1938/39 föreslagit, att utgifterna för ifrågasvarande ändamål skola upptagas med 8.000 kronor för Manilla, 5,000 kronor för Växjö, 6,000 kronor för Lund, 7.500 kronor för Vänersborg, 3,500 kronor för Örebro. 6.900 kronor för Gävle och 7.000 kronor för Härnösand eller sammanlagt 43,900 kronor.

Byggnadsstyrelsen har anfört följande:

De fastigheter, som kunna komma att överlämnas till statsverket, äro dövstumsskolorna på Manilla samt i Växjö, Lund, Vänersborg, Örebro, Gävle och Härnösand — — —.

Byggnadsstyrelsen har genom vederbörande länsarkitekter och biträdande länsarkitekter föranställt besiktningar av nämnda fastigheter, och har därvid befunnits att en stor del av de till anläggningarna hörande byggnaderna måste underkastas genomgripande iståndsättnings- och moderniseringsarbeten. Styrelsen tillåter sig i detta avseende erinra att föredragande departementschefen vid avgivande av proposition till 1937 års riksdag angående statens övertagande av dövstumsundervisningen framhållit, att vederbörande i avvaktan på dövstumsundervisningens förstatligande betänkligt eftersatt underhållet av skolbyggnaderna. De engångskostnader, som med hänsyn till ovannämnda förhållanden inom en snar framtid måste nedläggas å de olika byggnaderna, hava vid den år 1936 verkställda utredningen i förevarande ärende beräknats till sammanlagt 1,356,000 kronor, av vilket belopp 115,500 kronor enligt utredningen borde anvisas för budgetåret 1938/39 till utförande av vissa förbättringsarbeten vid skolorna i Växjö, Vänersborg och Härnösand.

Skolöverstyrelsen, som utgår ifrån att dövstumsskolefastigheterna komma att bli ställda under byggnadsstyrelsens vård, har framhållit, att överstyrelsen ansåge, att utförandet av nödiga ombyggnader och större reparationer borde uppskjutas till dess de nya skolstyrelserna hunnit taga ståndpunkt till de frågor i nu förevarande avseende, som kunde komma att visa sig vara aktuella. Överstyrelsen har fördenskull icke i sina statberäkningar för budgetåret 1938/39 upptagit några för fastigheternas förbättrande avsedda engångskostnader.

Beträffande vad skolöverstyrelsen sålunda anfört har byggnadsstyrelsen icke något att i huvudsak erinra. Vid av byggnadsstyrelsen enligt ovan verkställda besiktningar har emellertid befunnits att plåttaket å skolbyggnaden i Växjö är i sådant bristfälligt skick att detsamma, därest icke byggnaden i övrigt skall taga skada, måste med det snaraste ersättas med ett nytt, och bör detta arbete, som kan beräknas draga en kostnad av 15,000 kronor, komma till utförande redan under budgetåret 1938/39. I övrigt torde frågan om skolornas iståndsättande och modernisering böra bli föremål för en närmare utredning, i vilken de nya skolstyrelserna givetvis böra deltaga. Härvid synes även böra tagas under övervägande huruvida det icke i vissa fall, med hänsyn till de stora engångskostnader, som måste nedläggas på ifrågasvarande byggnader, vore ekonomiskt fördelaktigare att uppföra nybyggnader på andra platser. Detta torde exempelvis möjligen vara förhållandet med skolorna å Manilla och i Lund. Styrelsen får i detta sammanhang framhålla, att erforderliga iståndsättnings- och moderniseringsarbeten torde visa

sig komma att draga större kostnader än vad 1936 års utredning beräknade. — — —

I ovannämnda förslag till inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1938/39 för statens allmänna fastighetsfond: byggnadsstyrelsens delfond har byggnadsstyrelsen beräknat utgifterna för ett normalt underhåll av till nämnda delfond hörande byggnader efter 1.7 % av byggnadsvärdena. Med tillämpning av samma beräkningsgrund skulle underhållskostnaderna för nu ifrågakomma byggnader för budgetåret 1938/39 uppgå till i avrundat tal 60,000 kronor, till vilket belopp emellertid bör läggas ovannämnda kostnad å 15,000 kronor för omläggning av plåttaket å dövstumsskolan i Växjö. De sammanlagda reparations- och underhållskostnaderna skulle alltså för nämnda budgetår uppgå till 75,000 kronor.

Universitetens delfonder. För underhåll och reparationer av Uppsala universitets byggnader anvisas å universitetets materialanslag årligen en särskild anslagspost, som tidigare utgjort 63,700 kronor men för innevarande budgetår höjts till 81,000 kronor, varjämte Uppsala läns landsting årligen anvisar 7,500 kronor till akademiska sjukhusets yttre underhåll. För utskylder och brandavgifter för universitetets fastigheter i Uppsala anvisas vidare å samma anslag årligen 6,500 kronor. Kostnaderna för akademiska sjukhusets inre underhåll, vilka under senare år torde hava uppgått till något över 15,000 kronor, hava utgått från sjukhusets driftsmedel. För dessa ändamål stå sålunda, inberäknat sistnämnda belopp, sammanlagt omkring 110,000 kronor till universitetets förfogande. Detta belopp motsvarar omkring 0.5 % av fastigheternas värde. Då de medel, som hittills anvisats till underhåll av fastigheterna, sedan länge varit otillräckliga, har även reservfonden måst anlitas för bestridande av underhållskostnader. Under den senaste femårsperioden hava bidragen från reservfonden för dessa ändamål uppgått till sammanlagt 62,000 kronor.

Till underhåll och reparationer av Lunds universitets fastigheter hava från universitetets materielanslag årligen anvisats 44,000 kronor, vilket belopp emellertid från och med innevarande budgetår höjts till 62,500 kronor, motsvarande omkring 1 % på byggnadsvärdet.

I promemorian angående redovisning av Uppsala och Lunds universitets fastigheter (jfr propositionen nr 200) hava de s a k k u n n i g a anført följande rörande beräkningen av anslagsposterna till underhåll och reparationer:

Jämföras de medel, som anvisats till löpande reparations- och underhållskostnader m. m. för universiteten med de anslag, som för nästa budgetår (1937/38) för motsvarande ändamål beräknas för fastighetsfondens förvaltningsmyndigheter, erhålles följande sammanställning:

	Reparations- och underhållskostnader i % av fastig- heternas värden
Fångvårdsstyrelsen	3.2
Utrikesdepartementet	2.4
Medicinalstyrelsen	1.4
Byggnadsstyrelsen	1.5
Uppsala universitet	0.6
Lunds universitet	1.0.

För universiteten hava sålunda såsom årliga anslag icke anvisats belopp, som täckt kostnaderna för det nödvändiga underhållet av byggnaderna. För större reparationer hava universiteten varit hänvisade att begära särskilda anslag. Detta förfaringssätt har hittills i stor utsträckning tillämpats vid anvisande av medel för underhåll av vissa statliga byggnader. För vidmakthållande av de statliga byggnader, vilka redovisas å statens allmänna fastighetsfond, anvisas numera i stället årligen det belopp, som enligt uppgjorda genomsnittsberäkningar bör vara erforderligt för byggnadernas vidmakthållande, varjämte särskilda medel avsättas för fastigheternas förnyelse. Därest en rationell fastighetsredovisning skall genomföras vid universiteten, måste ställning tagas till frågan, huruvida även för framtiden den nuvarande ordningen skall bibehållas och högre belopp alltså anvisas blott då större reparationer eller ombyggnader bliva erforderliga, eller om årligen skall anvisas vad som genomsnittligt erfordras för byggnadernas vidmakthållande och förnyelse. De sakkunniga tveka för sin del icke att förorda sistnämnda förfaringssätt såsom det ur ekonomisk synpunkt förmånligaste.

Vid övergång till rationellare medelsanvisning kan emellertid icke undvikas att under en följd av år — liksom skett med de å fastighetsfonden bokförda byggnaderna — utöver de löpande underhållskostnaderna särskilda medelsanvisningar erfordras för iståndsättande av sådana byggnader, vilkas underhåll tidigare varit eftersatt.

Om en enhetlig och rationell redovisning av kostnaderna för Uppsala universitets fastigheter skall genomföras, böra vidare underhållskostnaderna — med hänsyn till sättet för fördelning av kostnaderna för akademiska sjukhuset — lämpligen uppdelas på två anslagsposter, den ena avseende akademiska sjukhuset och den andra universitetets övriga byggnader.

För underhåll av akademiska sjukhuset har universitetet hittills, såsom ovan anförts, disponerat (7,500 + 15,000 =) 22,500 kronor motsvarande 0.84 % av det — — — beräknade fastighetsvärdet. (Det förutsattes här att i beloppet å 15,000 kronor icke ingå några expenskostnader.) Från universitetets underhållsanslag hava några nämnvärda medel för ändamålet icke kunnat disponeras. Om underhållskostnaden för akademiska sjukhuset skulle beräknas i relation till de belopp, som anvisas för underhåll av de å fastighetsfonden redovisade sinnessjukhusen, skulle för ändamålet erfordras omkring 100,000 kronor, varvid de sakkunniga räkna med ett, fränsett kvinnokliniken, till 6 miljoner kronor reducerat fastighetsvärde. Härvid har hänsyn icke tagits till sanatoriebyggnaden.

För underhåll av universitetets övriga byggnader hava hittills disponerats återstoden av de ovannämnda till universitetets förfogande stående beloppen, alltså för underhåll och reparationer 63,700 kronor samt för skatter och onera 6,500 kronor, förutom bidrag från reservfonden. Skulle underhållskostnaderna beräknas enligt de principer, vilka nu användas för beräkning av kostnaderna för underhåll av byggnadsstyrelsens fastigheter, skulle för nästa budgetår erfordras 1.5 % på byggnadsvärdet för färdiga byggnader + 6,500 kronor eller sammanlagt omkring 190,000 kronor mot i riksstatsförslaget beräknade 81,000 kronor. Av angivna belopp skulle falla på de i statens allmänna fastighetsfond upptagna värdena omkring 80,000 kronor och på fastighetsvärdena i övrigt omkring 110,000 kronor. Medräknas byggnaden för patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionen, komma nämnda underhållskostnader för statens allmänna fastighetsfond att ökas till något över 100,000 kronor.

För underhåll av fastigheterna vid Lunds universitet skulle under samma förutsättning erfordras omkring 105,000 kronor mot för närvarande 62,500 kronor.

Förutom underhåll av byggnaderna bestrida universiteten vissa kostnader för underhåll av de till allmän park upplåtna tomterna kring universitetshusen samt de för allmänheten upplåtna områdena i botaniska trädgårdarna. Även dessa utgifter böra utgå från förenämnda anslagsposter, vilka härför borde höjas med ett obetydligt belopp.

Anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader böra erhålla reservationsanslags karaktär.

Kanslern för rikets universitet har i utlåtande över de sakkunnigas förslag anfört följande:

Ett i praktiskt hänseende betydelsefullt moment i sakkunnigförslaget utgöres av de förordade anslagen till reparations- och underhållskostnader. Såsom från bägge universitetens sida med styrka framhållits, äro de hittills utgående å riksstaten uppförda anslagen till underhåll och reparationer av byggnader, som höra till universitetens förvaltningsförmögenhet, uppenbart otillräckliga. De utgöra för löpande budgetåret 81,000 kronor för Uppsala universitet och 62,500 kronor för Lunds universitet. Jag ansluter mig helt till vad universiteten därom uttalat. De sakkunnigas förslag innebär, att underhållsanslagen för ifrågakvarande fastigheter skulle avsevärt höjas i enlighet med de principer, som tillämpas beträffande andra publika fastigheter för vilka det nya systemet kommit till användning.

Angående det beräkningssätt, som av de sakkunniga härvid tillämpats, hänvisar jag till promemorian och till avgivna yttranden. Såsom allmänt omdöme om förslaget i denna del önskar jag framhålla, att detsamma synes starkt motiverat redan av den grund att det överensstämmer med de normer, som hittills befunnits böra tillämpas i fråga om byggnader, tillhörande statens allmänna fastighetsfond. Det kan icke i längden vara god ekonomi att ställa universitetsfastigheterna i en missgynnad särklass i förhållande till andra publika byggnader. Vid bedömandet av den föreslagna ökningen av reparationsanslagen bör dessutom beaktas, såsom framhållits av Uppsala universitets drätselnämnd, att från ifrågakvarande anslag skulle täckas jämväl kostnaderna för åtskilliga sådana mera omfattande reparationer, för vilka nu anslag för varje särskilt fall måst begäras av riksdagen utöver det ordinära reparationsanslaget.

De sakkunnigas förslag att bestämma reparations- och underhållsanslagen till 1.5 procent av byggnadernas uppskattade värde tillstyrkes från universitetens sida och biträdades av mig.

Uppsala universitets drätselnämnd har i sitt yttrande berört frågan om beslutanderätten beträffande reparationers utförande. Med hänvisning till den särställning, som byggnader för vetenskapliga institutioner intaga i jämförelse med vanliga ämbetslokaler och bostadshus, förordar universitetet, att även mera omfattande reparationer må kunna efter beslut av universitetsmyndighet företagas, utan att ärendet skall behöva underställas Kungl. Maj:ts prövring. Därest denna hemställan finnes kunna bifallas, torde det böra föreskrivas, att beslut om mera omfattande reparationer skola underställas universitetskanslern för godkännande.

Härutöver hava i kanslerns utlåtande föreslagits vissa höjningar av de av de sakkunniga beräknade anslagsposterna, föranledda av höjda byggnadsvärden.

Statskontoret har framhållit, att det enligt ämbetsverkets mening varit önskligt, att man kunnat utfinna en rationellare beräkningsgrund för

anslaget till reparations- och underhållskostnader än de sakkunniga föreslagit. Enligt ämbetsverkets uppfattning vore lämpligast, att universiteten årligen i sina anslagsäskanden framlade en specificerad, verklig beräkning av kostnaderna för de underhållsarbeten, som under påföljande budgetår ansåges erforderliga, och att anslaget avpassades härefter.

Byggnadsstyrelsen har erinrat, att styrelsen för sin delfond för budgetåret 1938/39 äskat höjning av utgiftsposten till reparations- och underhållskostnader från 1.5 % till 1.7 % å värdet å färdiga byggnader. Då det av de sakkunniga förutsattes, att ifrågavarande utgiftspost i staten för universitetens fastigheter skulle beräknas efter samma grunder, som gällde för byggnadsstyrelsens delfond, skulle överskottet från universitetens delfonder komma att understiga 4 % å statskapitalet. Då man måste räkna med att utgiftsposten till reparations- och underhållskostnader komme att fluktueras till följd av växlingar i prisnivån, skulle, om överskottet ej skulle minskas, inkomstiteln: Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler även komma att fluktueras.

Från Lunds universitet föreligga framställningar om anvisande av medel å riksstaten för nästa budgetår till följande, utom det ordinarie fastighetsunderhållet fallande ändamål, nämligen:

1) reparation av värmepanna i botaniska museet och elektrisk installation i växthus i botaniska trädgården,

2) utbyte av värmepannor i medicinskt-kemiska och farmakologiska institutionerna samt reparation av värmepannan i patologisk-anatomiska institutionen,

3) reparation av f. d. vaktmästarbostaden i den byggnad, som disponeras av statistiska och matematiska institutionen.

Över dessa framställningar har yttrande avgivits av byggnadsstyrelsen, som tillstyrkt de föreslagna arbetenas utförande och beräknat kostnaderna för desamma till 25,000 kronor.

Karolinska sjukhusets delfond. I den inom finansdepartementet upprättade promemorian angående karolinska sjukhusets och serafimerlasarettets fastighetsredovisning har förordats, att reparations- och underhållskostnaderna för karolinska sjukhuset borde beräknas i relation till byggnadsvärdet å sjukhusets färdiga och i anspråk tagna byggnader enligt de principer, som tillämpades för medicinalstyrelsens delfond.

Statsskontoret har anfört följande:

Reparations- och underhållskostnaderna torde med hänsyn till det begränsade fastighetsbestånd — däri inbegripna serafimerlasarettets byggnader — det här gäller, kunna för varje budgetår med tillräcklig säkerhet på förhand bedömas, så att härför erforderliga medel kunna anvisas på grundval av verkliga kostnadsberäkningar i stället för att bestämmas i relation till byggnadsvärdet. Såvitt statskontoret kan finna, lärer något anslag av betydelse för reparations- och underhållskostnader för karolinska sjukhusets byggnader icke bliva behöfligt under de första åren.

Riksräkenskapsverket har i utlåtandet, över promemorian, såsom förut nämnts, ansett, att kostnaderna för underhåll och vård av serafimerlasarettets fastigheter böra uppföras — icke såsom i promemorian föreslagits under titeln hyror för av fonden förhyrda lokaler utan — under samma titel som motsvarande kostnader för karolinska sjukhuset. Kostnaderna för vardera sjukhuset borde dock redovisas å skilda undertitlar. Vid godtagande av riksräkenskapsverkets förevarande förslag borde utgiftstiteln för reparation och underhåll av fastigheterna erhålla beteckningen »Reparations- och underhållskostnader m. m.».

Direktionen för karolinska sjukhuset har under förevarande anslagspost beräknat ett belopp av förslagsvis 4,000 kronor avseende karolinska sjukhuset. Vidare har direktionen under posten för hyresutgifter upptagit förslagsvis 50,000 kronor för underhåll av serafimerlasarettets fastighet Pilträdet nr 8.

Riksräkenskapsverket har i sitt utlåtande angående stat för fastighetsfonden för nästa budgetår anfört följande:

För karolinska sjukhuset erfordras, enär endast en mindre del av sjukhuset blivit färdigställt, blott ett obetydligt belopp till underhålls- och reparationskostnader. För serafimerlasarettet, vars byggnader icke ägas av staten, skulle, enligt hittills tillämpade principer, underhållskostnaderna redovisas såsom hyreskostnader för av staten förhyrda lokaler. I enlighet med sitt i utlåtande den 29 oktober 1937 angående inrättande av karolinska sjukhusets delfond avgivna förslag har riksräkenskapsverket beräknat en särskild delpost för sistnämnda byggnadskomplex under anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. Underhållskostnaderna för dessa båda sjukhus hava av riksräkenskapsverket uppförts med av direktionen föreslagna belopp.

För fångvårdsstyrelsens delfond har någon ändring i det nuvarande anslagsbeloppet för reparationer och underhåll icke ansetts erforderlig. Jag tillstyrker i enlighet med styrelsens förslag, att anslagsposten uppföres med 300,000 kronor.

Å utrikesdepartementets delfond har anslagsposten till underhålls- och reparationskostnader för budgetåret 1937/38 varit uppdelad på två delposter, »utgifter beräknade efter parivärde» samt »kursförluster». I anslutning till vad utrikesdepartementet i samband med avgivande av sitt statförslag i första hand förordat tillstyrker jag, att denna uppdelning nu slopas och att anslagsposten utföres med ett odelat belopp. Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har genom byggnadsstyrelsens försorg verkställts en utredning av anslagsbehovet för reparations- och underhållskostnaderna för departementets delfond. Denna utredning har givit vid handen, att de totala kostnaderna, inklusive kursförluster, nu skulle öka med 18,600 kronor. Mot denna mycket begränsade kostnadsökning har jag intet att erinra och hemställer förty, att anslagsposten ifråga i staten uppföres med det av byggnadsstyrelsen beräknade beloppet 200,000 kronor.

Medicinalstyrelsen har hemställt, att den för medicinalstyrelsens

*Departements-
chefen.*

delfond beräknade anslagsposten skulle höjas med 150,000 kronor till 1,250,000 kronor. Detta förslag har biträttts av byggnadsstyrelsen. Enligt vad jag inhämtat, har medicinalstyrelsen av de innevarande budgetår till förfogande ställda anslagsmedlen disponerat *dels* i sinnessjukhusens stater 329,550 kronor, *dels* i anledning av direktionernas reparationsförslag 450,571 kronor 76 öre (nämnda förslag hade avsett en summa av 557,665 kronor 95 öre), *dels* under tiden 1 juli—31 december 1937 till andra reparationsarbeten utöver reparationsförslagen 301,001 kronor 87 öre, *dels* under samma tid till diverse besiktningar m. m. 14,031 kronor 96 öre. Summan av sålunda disponerade medel utgör 1,095,155 kronor 59 öre. Med beaktande härav och under hänsynstagande till ökningen av antalet färdiga byggnader samt den inträffade prisstegringen synes den av medicinalstyrelsen äskade höjningen av anslagsposten, varigenom underhållskostnaderna skulle komma att obetydligt överstiga 1.5 procent av byggnadsvärdet för färdiga byggnader, vara måttligt beräknad. Att underhållskostnaderna för byggnader av denna karaktär kunna hållas vid det av styrelsen föreslagna beloppet synes bero på att flertalet av dessa byggnader äro nyuppförda. I enlighet med styrelsens hemställan torde alltså anslagsposten böra utföras med 1,250,000 kronor.

Av den lämnade redogörelsen beträffande reparations- och underhållskostnader m. m. för byggnadsstyrelsens delfond framgår, att för dylika kostnader av mera ordinär art i gällande stat beräknas 1,472,000 kronor samt att byggnadsstyrelsen för motsvarande ändamål i sitt statförslag för nästkommande budgetår äskat $(1,715,000 + 10,000 + 30,000 =)$ 1,755,000 kronor. Härutöver har styrelsen för särskilt angivna arbeten i samma förslag begärt ett belopp av 299,000 kronor. Sammanlagt skulle alltså enligt detta förslag de för byggnadsstyrelsens delfond anvisade medlen till underhåll och reparationer för det kommande budgetåret uppgå till 2,054,000 kronor.

Vidare har byggnadsstyrelsen, på given anledning, yttrat sig angående behovet av medel till reparations- och underhållskostnader beträffande de fastigheter, som tillfalla staten vid övertagandet av ansvaret för dövstumundervisningens fortsatta uppehållande. Med tillämpning av samma beräkningsgrund som för övriga till byggnadsstyrelsens delfond hörande byggnader har styrelsen beräknat ett belopp av 60,000 kronor bliva erforderligt. Enligt styrelsens förslag borde härtill läggas 15,000 kronor för omläggning av plåttaket å dövstumsskolan i Växjö.

Byggnadsstyrelsen har, med hänsyn till den inträffade prisstegringen, föreslagit, att den för dess delfond avsedda anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m., såvitt avser mera ordinära arbeten, må beräknas till 1.7 procent av byggnadsvärdet för färdiga byggnader, mot 1.5 procent enligt nu gällande stat. Vad styrelsen anfört till stöd härför finner jag övertygande. Jag tillstyrker därför, att anslagsposten i denna del beräknas enligt de av styrelsen föreslagna grunderna till i runt tal 1,730,000 kronor, vartill böra läggas 10,000 kronor för bestridande av staten åliggande kommunala och

andra utskylder samt 30,000 kronor för ändamål, som tidigare bekostats från anslaget till lyshållning med flera utgifter för kronans publika hus i Stockholm.

De av byggnadsstyrelsen för särskilda arbeten äskade beloppen avse *dels* fasadreparationer å flygelbyggnader vid f. d. positionsartilleriregementets kasern m. m., *dels* iståndsättande av de sanitära anläggningarna m. m. vid veterinärhögskolans byggnader i Stockholm, *dels* fasadreparationer å blindinstitutets vid Tomtebodas huvudbyggnad, *dels* ock omläggning av plåttaket å dövstumsskolan i Växjö.

På de skäl, som byggnadsstyrelsen anfört, tillstyrker jag, att medel ställas till förfogande å fastighetsfondens stat för fullföljande av reparationerna beträffande nämnda flygelbyggnader. Kostnaden har beräknats till 223,000 kronor, varav för innevarande budgetår anslagits 130,000 kronor för östra flygelns iordningställande och 29,000 kronor för vissa arbeten å västra flygeln. För färdigställande av västra flygeln skulle sålunda för budgetåret 1938/39 erfordras 64,000 kronor. På grund av under innevarande budgetår inträffade kostnadsökningar måste emellertid det ursprungligen beräknade beloppet, 223,000 kronor, enligt vad byggnadsstyrelsen upplyser, höjas med 28,000 kronor till 251,000 kronor. Mot denna kostnadsberäkning torde intet vara att erinra. I samband med utförande av de sålunda kostnadsberäknade arbetena torde, enligt vad byggnadsstyrelsen föreslagit, böra för en kostnad, beräknad till 12,000 kronor, anläggas en kulvert mellan huvudbyggnaden och västra flygeln för framtida ordnande av värmeledning i den senare. För ifrågavarande arbeten torde alltså enligt styrelsens förslag böra för nästa budgetår äskas sammanlagt 104,000 kronor.

Beträffande veterinärhögskolans byggnader förutsattes år 1936, att det för rörledningarnas omläggning m. m. erforderliga beloppet å 188,000 kronor skulle fördelas på tre år. Härav hava för budgetåret 1936/37 anslagits 51,000 kronor och för budgetåret 1937/38 69,000 kronor. För arbetenas avslutande skulle sålunda under budgetåret 1938/39 behöva anvisas resterande 68,000 kronor. På grund av inträffade prisstegringar erfordras emellertid ett tilläggsbelopp av 30,000 kronor. I enlighet med byggnadsstyrelsens hemställan torde för ifrågavarande ändamål nu böra å fastighetsfondens stat anvisas sammanlagt 98,000 kronor.

Vidare har byggnadsstyrelsen under förevarande anslagspost äskat ett belopp av 97,000 kronor för fasadreparationer m. m. å huvudbyggnaden vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas. Då ifrågavarande kostnader med hänsyn till vad styrelsen anfört synas böra betraktas såsom underhållskostnader, torde desamma få täckas å fastighetsfondens stat. Mot kostnadsberäkningarna har jag intet att erinra och tillstyrker förty styrelsens hemställan.

Slutligen tillstyrker jag byggnadsstyrelsens förslag om anvisande å fastighetsfondens stat av 15,000 kronor för omläggning av plåttaket å dövstumsskolan i Växjö. Såsom framgår av den i ärendet förebragta utredningen, äro i fortsättningen mycket betydande kostnader att motse för ändrings- och

bättringsarbeten å de fastigheter, vilka tillfalla staten vid övertagandet av ansvaret för dövstumundervisningens fortsatta uppehållande.

I enlighet med vad jag sålunda tillstyrkt torde å staten för fastighetsfonden under byggnadsstyrelsens delfond bära upptagas för reparations- och underhållskostnader m. m. ett belopp av 2,084,000 kronor.

Uppsala och Lunds universitets delfonder. Med hänsyn till den särställning, som ur synpunkten av byggnadsföretagets finansiering intages av akademiska sjukhuset i Uppsala, har, såsom förut nämnts, utgiftsposten för reparations- och underhållskostnader m. m. ansetts bära å Uppsala universitets delfond uppdelas på två poster, avseende den ena akademiska sjukhuset och den andra övriga fastigheter.

Med avseende å grunderna för beräkning av medelsbehovet till reparationer och underhåll m. m. för universitetens delfonder förordar jag, att då det här är fråga om ett betydande bestånd av byggnader av växlande beskaffenhet, nämnda medelsbehov beräknas till viss procent av fastigheternas byggnadsvärde. Denna metod erbjuder fördelen av enkelhet framför en på förhand verkställd specifikation av arbetena och deras klassificering efter angelägenhetsgrad i samband med uppskattning av kostnaderna för varje särskilt arbete. Jag hänvisar härutöver till vad jag tidigare yttrat rörande anvisande av medel å fastighetsfondens stat till underhålls- och förnyelsekostnader. Även vid tillämpning av denna mera rationella metod kan emellertid icke undvikas, att under ett antal övergångsår särskilda medelsanvisningar erfordras i sådana fall, då underhåll och reparationer, exempelvis till följd av för knappt tillmätta anslag, blivit eftersatt.

Anslagsposterna till reparationer och underhåll vid universiteten bära, liksom motsvarande anslagsposter för övriga delfonder, utformas analogt med reservationsanslag, och beträffande dispositionen av dessa poster bära gälla de i det föregående återgivna, för övriga delfonder meddelade föreskrifterna. Inom den av medelstillgången å anslagsposten givna ramen torde universiteten bära äga att disponera medel även för mera omfattande reparationer utan att ärendet skall behöva underställas Kungl. Maj:ts prövning; dock torde i så fall beslutet bära underställas universitetskanslern för godkännande. Med hänsyn till den kontroll över medelsanvisningen till reparationer och underhåll, som berörda föreskrifter avse att möjliggöra, synes mig hinder ej bära möta mot den sålunda förordade anordningen.

Beträffande storleken av de för nästa budgetår erforderliga underhållsmedlen erinrar jag, att i promemorian angående redovisning av universitetens fastigheter föreslagits, att underhållskostnaderna, i likhet med vad nu gäller för byggnadsstyrelsens delfond, skulle beräknas till 1.5 procent av byggnadsvärdet för färdiga byggnader, vilket förslag biträts av universitetskanslern. I utlåtande angående universitetens fastighetsredovisning har byggnadsstyrelsen emellertid erinrat, att, då underhållskostnaderna för universitetens byggnader enligt de sakkunnigas förslag skulle beräknas enligt de principer, som tillämpades för byggnadsstyrelsens delfond, ifrågakarande utgiftsposter vid nuvarande prisläge borde höjas till 1.7 procent av byggnadsvärdet för fär-

diga byggnader. I överensstämmelse härmed torde anslagsposten för dessa byggnader böra upptagas med belopp, svarande mot 1.7 procent av de förut angivna byggnadsvärdena. Denna procentsats synes mig böra tillämpas jämväl ifråga om akademiska sjukhuset, oaktat de sakkunniga synas hava utgått från att i detta fall skulle tillämpas enahanda procentsats som för medicinalstyrelsens delfond. För Uppsala universitets delfond beräknas med ledning härav ett belopp av 136,000 kronor för akademiska sjukhuset och 243,000 kronor för övriga fastigheter, till vilket senare belopp torde få läggas 6,500 kronor motsvarande den anslagspost, som för närvarande under universitetets å åttonde huvudtiteln uppförda materielanslag avses för utskylder och brandavgifter för universitetets fastigheter i Uppsala. För övriga fastigheter torde ifrågavarande kostnader alltså få beräknas till ett avrundat belopp av 250,000 kronor. För Lunds universitets delfond beräknas ett belopp av 144,000 kronor. Från de sålunda beräknade beloppen torde jämväl kunna bestridas de universiteten åvilande kostnaderna för underhåll av de till allmän park upplåttna tomterna kring universitetshusen samt de för allmänheten upplåttna områdena i botaniska trädgårdarna. Under materielanslagen till universiteten å riksstaten äro, såsom förut nämnts, nu upptagna anslagsposter för ändamål, som hädanefter skola täckas å fastighetsfondens stat. Dessa poster böra utgå vid bifall till vad sålunda föreslagits.

Såsom nämnts har från Lunds universitet gjorts framställning, att särskilda anslag skulle anvisas för vissa större reparationsarbeten. Då kostnaderna för dessa eftersatta arbeten torde böra utgå från förevarande anslagspost under universitetets delfond å fastighetsfondens stat, tillstyrker jag, att utöver det för normala underhållet beräknade beloppet ytterligare 25,000 kronor anvisas å nämnda post.

Under Uppsala universitets delfond bör alltså beräknas 136,000 kronor för akademiska sjukhuset och 250,000 kronor för övriga fastigheter. För Lunds universitets delfond bör beräknas (144,000 + 25,000 =) 169,000 kronor.

Vad angår karolinska sjukhusets delfond erinrar jag, att jag i det föregående tillstyrkt, att reparations- och underhållskostnader m. m. för serafimerlasarettets fastighet böra upptagas å särskild anslagspost under förevarande rubrik. Mot beräkningen av anslagsbeloppet har jag intet annat att erinra än att den post som avser karolinska sjukhuset bör höjas med i runt tal 7,000 kronor avseende onera och andra utgifter för utarrenderade delar av Norrbackaområdet. Jag förutsätter, att å denna anslagspost icke må avföras sådana utgifter, vilka böra bestridas å sjukhusets avlönings- eller omkostnadsstat. Såsom tillämpas beträffande övriga delfonders anslagsposter till reparations- och underhållskostnader böra de under karolinska sjukhusets delfond nu föreslagna posterna icke upptagas »förslagsvis» utan med begränsade belopp. Anslagsposterna böra var för sig disponeras analogt med å riksstaten anvisade reservationsanslag. Under förevarande delfond böra alltså beräknas 11,000 kronor för karolinska sjukhuset och 50,000 kronor för serafimerlasarettet eller sammanlagt 61,000 kronor.

De sammanlagda reparations- och underhållskostnaderna m. m. för samtliga delfonder uppgå till 4,450,000 kronor.

Avsättning till värdeminskningsskonto.

I en förut denna dag anmäld proposition nr 199 har Kungl. Maj:t på min hemställan föreslagit riksdagen att godkänna vissa av mig angivna grunder för avsättning till värdeminskningsskonto för statens allmänna fastighetsfond. Vid denna proposition har fogats en inom byggnadsstyrelsen och riksräkenskapsverket verkställd utredning rörande de belopp, som för varje delfond av fastighetsfonden böra å staten för nästkommande budgetår beräknas för avsättning till värdeminskningsskonto. Under hänvisning beträffande detaljerna till nämnda utredning torde med stöd av densamma nu böra å fastighetsfondens stat beräknas härefter angivna belopp till avsättning till värdeminskningsskonto:

D e l f o n d	Beräknad avsättning till värdeminsk- ningsskonto kr.
Fångvårdsstyrelsens delfond	53,000
Utrikesdepartementets »	80,000
Medicinalstyrelsens »	975,000
Byggnadsstyrelsens »	852,000
Uppsala universitets delfond:	
Akademiska sjukhuset	156,000
Övriga fastigheter	263,000
Lunds universitets delfond	103,000
Karolinska sjukhusets delfond	48,000
	Summa 2,530,000.

Ifrågavarande poster kunna givetvis bliva endast approximativt beräknade och den faktiska avsättningen till värdeminskningsskonto kommer att fastställas först i samband med bokslutet för det budgetår som staten avser.

Den sammanlagda beräknade avsättningen till värdeminskningsskonto uppgår alltså till 2,530,000 kronor. Med hänsyn till sättet för beräkning av avsättningen böra ifrågavarande anslagsposter betecknas »förslagsvis».

I Uppsala universitets delfond ävensom i Karolinska sjukhusets delfond komma att ingå fastighetsvärden, vilka delvis täckts annorledes än av statsmedel. Frågan huruvida och i vilken utsträckning de korporationer, som bidragit till uppförande av å fastighetsfonden invärderade byggnader, böra lämna bidrag till bestridande av de årliga kostnaderna för täckande av värdeminskning å dylika byggnader torde böra göras till föremål för särskilt övervägande.

Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.

För *fångvårdsstyrelsens delfond* hava hyres- och arrendeutgifterna m. m. för budgetåret 1936/37 belöpt sig till 9,256 kronor. För nästa budgetår torde utgifterna under denna anslagspost böra beräknas sålunda:

Hyra för den s. k. Sjötullen med Rankhyttan vid centralfängelset å Långholmen	kronor	2,550
Hyra för f. d. konsistorienotariebostället i Linköping	»	3,200
Arrende för vissa områden vid kronohäktet i Ystad	»	402
Arrende för ett område vid centralfängelset å Långholmen	»	150
Reparations- och underhållskostnader samt onera	»	2,250
Summa kronor		8,552,

vilket belopp torde böra i staten avrundas till 8,500 kronor.

Utrikesdepartementets delfond. I staten för innevarande budgetår är posten till hyresutgifter m. m. beräknad till 64,000 kronor med följande fördelning på olika ändamål:

Beskickningslokaler i Moskva	kronor	29,500
Tjänstelokal för militärattachén i Moskva	»	2,000
Tjästelokaler för vissa specialattachéer i Berlin	»	5,600
Kanslilokaler i Washington	»	6,700
Beskickningslokaler i Warszawa	»	10,000
Kursförluster	»	10,000
Summa kronor		63,800,

vilket belopp avjämnats till 64,000 kronor.

Enligt de vid utrikesdepartementets statförslag för budgetåret 1938/39 fogade upplysningarna bortfalla för nästa budgetår hyresutgifterna för kansli-lokal i Washington och beskickningslokaler i Warszawa. Å andra sidan tillkommer hyresutgift för tiden juli—december 1938 för beskickningshus i Tokio med 6,000 kronor, varjämte ett belopp av 1,000 kronor ansetts böra beräknas för smärre hyresutgifter för kanslilokal, vilka kunna uppkomma vid ministerrombyten å ort, där beskickningshus saknas. Särskild post för kursförlust är icke vidare erforderlig.

I enlighet härmed torde anslagsposten i fråga böra uppföras med (29,500 + 2,000 + 5,600 + 6,000 + 1,000 =) 44,100 kronor eller i avjämnat tal 44,000 kronor.

För *medicinalstyrelsens delfond* hava hyresutgifterna under budgetåret 1936/37 belöpt sig till 14,847 kronor 58 öre.

För nästa budgetår har medicinalstyrelsen i sitt statförslag beräknat samma belopp under anslagsposten till hyresutgifter m. m. som för innevarande budgetår eller 14,000 kronor.

Enligt sedermera från styrelsen inhämtade uppgifter torde emellertid denna anslagspost böra för nästa budgetår beräknas sålunda:

Ulleråkers sjukhus: Sekundärsjukhus i Enköping, hyra	kronor	4,000
S:ta Annas sjukhus: Länsparvilljungen, hyra	»	5,000
Birgittas sjukhus: Sekundärsjukhuset i Mjölby, hyra	»	4,400
» Läkarbostad i Vadstena, hyra	»	1,350
S:t Sigfrids sjukhus: Korsberga n:o 1 Prästgård, arrende	»	2,550
S:t Olofs sjukhus: Centralhemmet Stenkyrka, hyra	»	1,200
S:t Lars sjukhus: Hunnerupsmarken, arrende	»	6,000
	Summa kronor	24,500.

I anslutning härtill hemställer jag, att anslagsposten ifråga i staten för nästa budgetår upptages med 24,500 kronor.

Byggnadsstyrelsens delfond. Under posten till hyresutgifter m. m. hava anslagits och utgått följande belopp:

Budgetår	Enligt stat kronor	Enligt räkenskaperna kronor
1935/36	443,900	425,179: 30
1936/37	500,400	544,745: 89
1937/38	550,000	—

För nästa budgetår har byggnadsstyrelsen beräknat hyresutgifter för av fonden förhyrda lokaler till 729,038 kronor. En specifikation av detta belopp ingår bland handlingarna i ärendet. Den av byggnadsstyrelsen sålunda beräknade ökningen i hyresutgifterna hänför sig väsentligen till förhyrningar för följande myndigheter, nämligen: flygförvaltningen och rullföringsexpeditioner, statens veterinärbakteriologiska anstalt, väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamn- och brobyråer, riksförsäkringsanstalten och pensionsstyrelsen. Styrelsens beräkning har verkställts med utgångspunkt från de hyresavtal, som voro gällande vid tiden för avgivande av styrelsens statförslag, och med beaktande av de förändringar i hyresförhållandena, som då kunde emotes. Enligt sedermera inhämtade uppgifter torde emellertid, såvitt nu kan bedömas, böra för förhyrningar räknas med ett anslagsbehov av i runt tal 745,000 kronor.

I detta sammanhang torde jag få anmäla fråga om avlösning av viss till lantbruksakademien utgående tomtöresavgift. Handlingarna i detta ärende utvisa följande:

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 3 oktober 1855 gillades en av direktionen över nya elementarskolan i Stockholm föreslagen ritning till skolhus för nya elementarskolan samt godkändes en därtill av direktionen föreslagen byggnadsplats å f. d. pistolsmedsboställets tomt i kvarteret Beridarebanan vid Västra Bangränden, varjämte förordnades bland annat, att, sedan det å Beridarebanan befintliga s. k. pistolsmedshuset blivit för Kungl. Maj:ts och Kronans räkning å offentlig auktion försålt, av nya elementarskolans medel

skulle genom direktionens försorg till lantbruksakademien erläggas en årlig avgift av 333 riksdaler 16 skillingar banko såsom hyresersättning för pistolsmedshuset. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 7 augusti 1863 förklarades lantbruksakademien berättigad att fortfarande uppbära den avgift av 500 riksdaler riksgälds, som på grund av omförmälda brev den 3 oktober 1855 direktionen borde såsom ersättning för det till nya elementarskolan upplåtna, på akademiens tomt belägna f. d. pistolsmedshuset årligen inbetala till akademien.

Denna utgift har till och med år 1935 bestritts av skolans byggnadskassa. Sedan nya elementarskolan upphört att vara statens provskola och Stockholms stad åtagit sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler för läroanstaltens fortsatta uppehållande samt kronan till staden uthyrt nya elementarskolans byggnader, har fråga uppkommit om avlösning av berörda till lantbruksakademien utgående tomtöresavgift. Enligt Kungl. Maj:ts beslut har byggnadsstyrelsen härom förhandlat med lantbruksakademien samt med eget utlåtande underställt Kungl. Maj:t förslag om att för avlösning, räknat från och med den 1 januari 1938, av nämnda tomtöresersättning ävensom för gäldande av dylik ersättning för åren 1936 och 1937 till lantbruksakademien skulle utbetalas ett belopp av 16,000 kronor. Enligt ett i ärendet avgivet utlåtande har statskontoret — ehuru den procentsats 3.34 procent efter vilken omförmälda 500 kronor enligt byggadsstyrelsens förslag kapitaliserats förefölle statskontoret ur statsverkets synpunkt ofördelaktigare än påkallat vore — dock icke velat motsätta sig, att densamma lades till grund för ersättningens beräkning.

För egen del tillstyrker jag, att ifrågavarande ersättning nu avlöses. Därest ersättningen alltjämt skolat utgå såsom årlig avgift, lärer densamma hava bort i fortsättningen bestridas från den å fastighetsfondens stat uppförda posten till hyresutgifter. Vid sådant förhållande synes mig det belopp, som nu skall ersättas lantbruksakademien, böra — i den mån det ej kan utgå av den till statskontoret inlevererade behållningen i läroverkets byggnadskassa — bestridas från förevarande anslagspost. Med hänsyn härtill torde denna böra höjas med i runt tal 15,000 kronor. Anledning torde icke föreligga att på grund av avlösningen öka det markvärde, med vilket ifrågavarande fastighet ingår i fastighetsfonden.

Med stöd av förutnämnda beräkningar rörande behovet av medel för hyresutgifter och med tillägg av nyssberörda ersättning torde ifrågavarande anslagspost för nästa budgetår böra upptagas till ett belopp av 760,000 kronor.

För *Uppsala universitets delfond* torde böra upptagas allenast ett formellt belopp av 100 kronor.

Lunds universitets delfond. Till förevarande anslagspost för denna delfond torde böra hänföras den för närvarande under riksstatsanslaget »Lunds universitet: Vissa ersättningar m. m.» upptagna årliga avgälden till kyrkofonden för vissa områden, som från biskopsbostället Helgonagård upplåtits till universitetet för tillgodoseende av dess behov av jord för nya institutioner m. m. (se statsliggaren för budgetåret 1937/38 sid. 401). Posten torde böra utföras med ett förslagsvis angivet belopp av 3,000 kronor. Till följd härav och då jag under »Diverse inkomster» förordar att utgifterna i

övrigt å nämnda riksstatsanslag ävenledes skola bestridas i annan ordning, behöver anslag för berörda ändamål icke vidare upptagas i riksstaten.

För närvarande erligger Lunds universitet arrende till domänfonden för viss del av botaniska trädgården, den s. k. Tornalyckan. Därest Tornalyckan, på sätt förutsattes i propositionen angående redovisning å fastighetsfonden av vissa fastigheter disponerade av Uppsala och Lunds universitet, kommer att överföras från domänfonden till universitetet, lär emellertid arrendet upphöra att utgå.

Karolinska sjukhusets delfond. Direktionen för karolinska sjukhuset har under denna anslagsrubrik beräknat dels förslagsvis 47,000 kronor för förhyrda personalbostäder, dels förslagsvis 50,000 kronor för underhåll av serafimerlasarettets fastighet Pilträdet nr 8.

Sistnämnda belopp har jag i det föregående upptagit bland reparations- och underhållskostnader. Under förevarande rubrik bör alltså beräknas i hyresutgifter m. m. allenast det förra beloppet 47,000 kronor.

Det sammanlagda beloppet för hyres- och arrendeutgifter m. m. skulle alltså för samtliga delfonderna uppgå till 887,100 kronor.

Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.

I staten för fastighetsfonden för budgetåret 1937/38 har för envar av medicinalstyrelsens och byggnadsstyrelsens delfonder upptagits en särskild anslagspost under rubrik avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m. Anslagsposten har upptagits med 10,000 kronor för medicinalstyrelsens delfond och med 85,000 kronor för byggnadsstyrelsens delfond. Uppförandet i staten av dessa anslagsposter har påkallats därav, att å vissa anslag till statliga byggnader, som anvisats under utgifter för kapitalökning att utgå av lånemedel, i vissa fall avförts utgifter för anskaffande av inventarier och dylikt som varken borde bestridas av lånemedel eller redovisas å fastighetsfonden (se propositionen nr 221 år 1937 sid. 37—38). En sådan form för medelsanvisning till inventarier och dylikt bör undvikas. Kungl. Maj:t har också i regleringsbrevet för fastighetsfonden för budgetåret 1937/38 anbefallt myndighet, som förvaltar delfond av statens allmänna fastighetsfond, att vid uppgörande av förslag till anslagsäskande avseende utgifter för kapitalökning å fastighetsfonden eller vid avgivande av utlåtande över förslag i sådant ämne noga tillse, att i kapitalökningsanslaget icke inräknas kostnader för inventarier m. m. dylikt, oavsett om anslagen skola täckas av lånemedel eller av andra statsinkomster.

För budgetåret 1938/39 erfordras under denna rubrik för medicinalstyrelsens delfond ett belopp av förslagsvis 25,000 kronor, som dock icke kunnat specificeras, samt för byggnadsstyrelsens delfond ett belopp av förslagsvis 10,000 kronor till avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kost-

nader för inventarier m. m. till tekniska högskolan (1937/38 Ufk. II: 29).
Under förevarande rubrik torde alltså böra beräknas sammanlagt 35,000 kronor.

De sammanlagda utgifterna för statens allmänna fastighetsfond belöpa sig till 7,902,100 kronor.

Inkomsterna.

Fastighetsfondens inkomster utgöras av *dels* å riksstaten anvisade särskilda anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond för åt statliga verk och inrättningar upplåtna lokaler antingen i fondens egna hus eller ock i enskilda tillhöriga fastigheter, som förhyrts med anlåtande av fondens medel, *dels* inflytande hyror och arrenden för av fonden till enskilda upplåten nyttjanderätt, *dels* ock diverse inkomster, bland vilka beräknas ränta å förnyelsefundsmedel.

Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.

I efterföljande tablå har ersättningen för till statsmyndigheter upplåtna lokaler upptagits i enlighet med de av myndigheterna framlagda statförslagen och däröver avgivna utlåtanden, därvid tabellen angiver ersättningsanslagens fördelning på såväl huvudtitlar som delfonder. Beloppen hava avjämnats till hela hundratal kronor.

H u v u d t i t e l	Byggnadsstyrelsens delfond kronor	Annan delfond kronor	Ersättningsanslag kronor
Andra huvudtiteln	277,400	¹ 603,900	881,300
Tredje »	157,700	² 466,500	624,200
Fjärde »	406,100	—	406,100
Femte »	1,625,000	³ 4,372,000	5,997,000
Sjätte »	261,900	—	261,900
Sjunde »	434,900	—	434,900
Åttonde »	3,721,000	⁴ 1,516,800	5,237,800
Nionde »	863,000	—	863,000
Tionde »	443,900	—	443,900
Riksdagen och dess verk m. m....	80,100	—	80,100
Summa	8,271,000	6,959,200	15,230,200

¹ Fångvårdsstyrelsens delfond. — ² Utrikesdepartementets delfond. — ³ Medicinalstyrelsens delfond. — ⁴ Uppsala universitets delfond 889,000 kronor, Lunds universitets delfond 541,600 kronor, Karolinska sjukhusets delfond 86,200 kronor.

Med de i sista kolumnen upptagna beloppen hava anslagen preliminärt beräknats i årets statsverksproposition. Därvid hava ersättningsanslagen för de hittillsvarande delfonderna uppförts enligt nuvarande grunder.

För Uppsala och Lunds universitets delfonder hade de sakkunniga föreslagit, att ersättningsanslaget skulle beräknas till 7 procent av de fastighetsvärden, vilka motsvarade det för delfonderna beräknade kapitalet, medan kostnaderna för övriga fastigheter skulle täckas genom inkomster från universitetens egendomar och skogar. Därigenom skulle full förräntning av det för delfonden redovisade kapitalet erhållas. I sitt utlåtande rörande fastighetsfondens stat för nästa budgetår framhöll emellertid riksräkenskapsverket, att denna metod icke syntes taga tillräcklig hänsyn till de justeringar, vilka borde vidtagas med hänsyn till hyresinkomster m. m. och utgifter för förhyrda lokaler, samt icke heller till den merkostnad, som kunde uppkomma i de fall, då utgifterna för de å diversemedelstitlar redovisade tillgångarna icke kunde täckas genom de härför avsedda inkomsterna. För att åstadkomma en mera tillfredsställande beräkning av ersättningsanslaget har riksräkenskapsverket i sitt utlåtande den 29 oktober 1937 över promemorian angående redovisning av Uppsala och Lunds universitets fastigheter föreslagit, att ersättningsanslaget skulle beräknas på sådant sätt, att överskottet å delfonden komme att uppgå till 4 procent av kapitalbehållningen. I enlighet med sist angivna förslag har denna inkomst för universitetens delfonder beräknats i statsverkspropositionen.

Direktionen för Karolinska sjukhuset har beräknat ersättningen till fonden till ett belopp, som motsvarar nettokostnaderna för fastighetsförvaltningen samt 4 procent av det i radiumhemmet investerade statskapitalet, vilket därvid beräknats till omkring 1,000,000 kronor. Direktionens beräkning, som icke givit riksräkenskapsverket anledning till erinran, har ävenledes följts i statsverkspropositionens preliminära beräkning av ersättningsanslagen.

I den särskilda propositionen angående grunder för avsättning till värde-minskningskonto för fastighetsfonden har jag tillstyrkt, att ersättningsanslagen till samtliga delfonder utom byggnadsstyrelsens delfond skola från och med budgetåret 1938/39 beräknas till de belopp som uppfylla kravet på att fastighetsfondens nettobehållning skall vara fullt förräntad. Full förräntning har ansetts föreligga vid 4 procent avkastning. Kapitalbehållningen vid ingången av budgetåret 1938/39 har beräknats till följande belopp, nämligen:

för fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	7,000,000
» utrikesdepartementets	»	»	7,700,000
» medicinalstyrelsens	»	»	40,000,000
» Uppsala universitets	»	»	3,600,000
» Lunds universitets	»	»	3,200,000
» Karolinska sjukhusets	»	»	5,000,000.

I efterföljande tabell hava nu sammanförts för varje delfond *dels* de till 4 procent å nämnda kapitalbehållningar beräknade överskotten, *dels* de utgif-

ter vilka jag tillstyrkt skola täckas å fondens stat för nästa budgetår, dels ock de av mig i det följande beräknade inkomsterna. Av dessa uppgifter framräknas så det för varje delfond erforderliga ersättningsanslaget.

D e l f o n d	Överskott	Utgifter	Summa	Andra inkomster än ersättningsanslag	Ersättningsanslag
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor
Fångvårdsstyrelsens delfond ¹ ..	280,000	361,500	641,500	175,600	465,900
Utrikesdepartementets » ..	308,000	324,000	632,000	59,000	573,000
Medicinalstyrelsens » ..	1,600,000	2,274,500	3,874,500	918,700	2,955,800
Uppsala universitets » ..	144,000	805,100	949,100	258,200	690,900
Lunds universitets » ..	128,000	275,000	403,000	56,900	346,100
Karolinska sjukhusets » ..	200,000	156,000	356,000	61,800	294,200

För byggnadsstyrelsens delfond har, som nämnts, förutsatts, att de för närvarande tillämpade grunderna för ersättningsanslagens beräkning skola fortfarande iakttagas. Med hänsyn till vissa jämkningar i de av byggnadsstyrelsen förutsatta fastighetsvärdena har ersättningsanslaget för byggnadsstyrelsens delfond omräknats, vilket medfört beloppets höjning till 8,575,900 kronor. Med detta belopp och under förutsättning att å staten beräknas de utgifter och inkomster som av mig förordas, blir det påräkneliga överskottet för byggnadsstyrelsens delfond 5,490,000 kronor, motsvarande 5.4 procent av delfondens uppskattade kapitalbehållning å cirka 101.62 miljoner kronor.

Det sammanlagda beloppet av ersättning för till statsmyndigheter upplåtta lokaler under de sju delfonderna fördelar sig på huvudtitlar och delfonder på sätt framgår av följande sammanställning:

H u v u d t i t e l	Byggnadsstyrelsens delfond kronor	Annan delfond ¹ kronor	Ersättningsanslag kronor
Andra huvudtiteln	277,400	465,900	743,300
Tredje »	157,700	573,000	730,700
Fjärde »	406,100	—	406,100
Femte »	1,641,300	2,955,800	4,597,100
Sjätte »	229,900	—	229,900
Sjunde »	426,100	—	426,100
Åttonde »	4,050,400	1,331,200	5,381,600
Nionde »	863,000	—	863,000
Tionde »	443,900	—	443,900
Riksdagen och dess verk m. m.	80,100	—	80,100
Summa	8,575,900	5,325,900	13,901,800

¹ Specifikation, se föregående tabell.

Med de i sista kolumnen angivna beloppen böra anslagen till ersättning till statens allmänna fastighetsfond upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39. Det sammanlagda beloppet understiger det i statsverkspropositionen upptagna med 1,328,400 kronor. I avvaktan på, bland annat ytterligare utredning av sättet för avvägning av ersättningsanslagen i förhållande till kapitalbehållningen å fonden hava anslagen, som nämnts, i statsverkspropositionen allenast beräknats. I det följande gör jag hemställan om äskande av berörda anslag med de i sammanställningen upptagna beloppen.

Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden.

Fångvårdsstyrelsens delfond. Inkomstposten hyror för till enskilda upplåtna lokaler har för budgetåret 1937/38 upptagits med 147,900 kronor. Med hänsyn till inrättandet av den nya anstalten å Skenäs har fångvårdsstyrelsen i sitt statförslag beräknat ifrågasvarande inkomstpost för budgetåret 1938/39 till 150,000 kronor.

Beträffande denna inkomstpost har emellertid byggnadsstyrelsen i utlåntande över fångvårdsstyrelsens statförslag ifrågasatt, huruvida icke hyrorna för lägenheterna i vissa bostadshus vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda, vilka lägenheter enligt uppgift utgjorde 78 stycken, borde omräknas med hänsyn till att dessa bostäder komme att förses med värmeledning, vattenklosetter och badmöjligheter. De härtill anslagna medlen uppginge till 162,000 kronor, varjämte ytterligare 25,000 kronor äskats för ändamålet.

Enligt vad jag inhämtat, har fångvårdsstyrelsen i anledning av vad byggnadsstyrelsen sålunda ifrågasatt låtit verkställa en omräkning av hyrorna för bostadshusen vid nämnda fängelser och därav funnit, att omändringsarbetena synts böra föranleda en höjning av ifrågasvarande inkomstpost med omkring 10,000 kronor.

I enlighet härmed torde inkomstposten för hyror under fångvårdsstyrelsens delfond böra upptagas med 160,000 kronor.

Utrikesdepartementets delfond. Under budgetåret 1936/37 utgjorde hyresinkomsterna för denna delfond 44,993 kronor 96 öre. I staten för innevarande budgetår är beräknat ett belopp av 43,800 kronor i hyror. På grundval av de detaljerade beräkningar, vilka återfinnas i handlingarna i ärendet, torde inkomstposten för nästa budgetår böra upptagas med ett avjämnat belopp av 47,000 kronor.

Inkomsterna av hyror för *medicinalstyrelsens delfond* uppgingo för budgetåret 1936/37 till 780,385 kronor 43 öre. Styrelsen har beräknat hyresinkomsten för nästa budgetår till samma belopp, som under innevarande budgetår eller 798,000 kronor. Med detta belopp torde posten böra upptagas i statförslaget.

I remissutlåtande över medicinalstyrelsens statförslag har byggnadsstyrel-

sen ifrågasatt, huruvida icke hyrorna för bostadslägenheterna vid S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö borde omräknas med hänsyn till att dessa bostäder komme att förses med badmöjligheter, vartill 20,000 kronor anvisats. Jag förutsätter, att medicinalstyrelsen verkställer den av byggnadsstyrelsen sålunda ifrågasatta omräkningen av bostadshyrorna vid S:t Sigfrids sjukhus.

Byggnadsstyrelsen har föreslagit, att för *byggnadsstyrelsens delfond* skulle beräknas ett belopp av 420,000 kronor i hyresinkomster för nästa budgetår.

Efter statens övertagande av dövstumundervisningsväsendet komma vissa befattningshavare att utgiva ersättning för bostäder, som av staten ställas till deras förfogande. En approximativ beräkning av de blivande hyresinkomsterna under budgetåret 1938/39 slutar på ett belopp av omkring 12,000 kronor. Detta belopp bör redovisas under byggnadsstyrelsens delfond.

Då under nästa budgetår vissa uthyrda bostadsvillor vid Experimental-fältet torde komma att överföras till denna delfond av fastighetsfonden, torde ytterligare ett belopp av 6,000 kronor böra beräknas under denna anslagspost.

I enlighet härmed torde under byggnadsstyrelsens delfond böra beräknas hyresinkomster å 438,000 kronor.

Uppsala universitets delfond. Under posten för hyror böra här beräknas *dels* ersättning för boställsrum för fyra professorer samt för director musices med sammanlagt 6,800 kronor, *dels* bostadsersättning för vaktmästare m. fl. med 7,440 kronor, *dels ock* övriga hyresmedel som kunna beräknas till 1,500 kronor, eller tillhopa 15,740 kronor. Inkomstposten torde förty böra utföras med avrundat 15,700 kronor. Dessa inkomster redovisas för närvarande såsom särskilda uppbördsmedel för universitetets avlöningsanslag, vilket alltså vid bifall till vad nu föreslås bör höjas med motsvarande belopp (se statsliggaren för budgetåret 1937/38 sid. 378).

Lunds universitets delfond. Under förevarande anslagspost böra för denna delfond beräknas *dels* hyresersättning från vaktmästare m. fl. med 5,990 kronor *dels ock* tomtöremedel å 25 kronor 97 öre, eller i avrundat tal 6,000 kronor. Dessa inkomster tagas nu till uppbörd å universitetets avlöningsanslag, som alltså bör höjas med nämnda belopp (se statsliggaren för budgetåret 1937/38 sid. 395).

Karolinska sjukhusets delfond. Direktionen för karolinska sjukhuset har beräknat hyresinkomsterna för nästa budgetår till 20,300 kronor av befattningshavare vid karolinska sjukhuset och 34,000 kronor av befattningshavare vid serafimerlasarettet eller sammanlagt till 54,300 kronor.

Till detta belopp torde böra läggas inkomster av hyror och arrenden från den s. k. Solnaskogen med i runt tal 7,000 kronor. Förevarande inkomstpost bör alltså upptagas till 61,300 kronor, därav 27,300 kronor beräknas belöpa å karolinska sjukhuset och 34,000 kronor å serafimerlasarettet. Någon uppdelning av inkomstposten torde emellertid ej böra ske i själva staten.

De sammanlagda hyresinkomsterna för alla delfonderna skulle alltså belöpa sig till 1,526,000 kronor.

Diverse inkomster.

De likvida medel, som uppkommit genom avsättning till förnyelsefond för fastighetsfonden, hava hittills överlämnats till riksgäldskontoret för förvaltning mot räntegottgörelse. De närmare villkoren härför hava fastställts av Kungl. Maj:t i brev den 12 juni 1936. Jag förutsätter, att Kungl. Maj:t kommer att förordna om dylikt överlämnande även beträffande samtliga de medel, som avsättas för budgetåret 1937/38. Under budgetåret 1938/39 torde räntegottgörelsen böra beräknas efter en räntefot av 3.5 procent.

De belopp, som böra såsom ränta å förnyelsefondsmedel tillföras posten diverse inkomster, torde i enlighet med vad sålunda förutsatts böra beräknas till följande belopp:

för fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	14,500
› utrikesdepartementets delfond	›	9,200
› medicinalstyrelsens delfond	›	120,700
› byggnadsstyrelsens delfond	›	142,900

eller sammanlagt kronor 287,300.

Anslag för täckande av detta belopp, som utgör ränteutgift för riksgäldskontoret, har i statsverkspropositionen upptagits med 185,000 kronor å förslaget till stat för riksgäldsfonden. Erforderlig ändring i detta belopp torde sedermera komma att föreslås riksdagen.

Utöver dessa räntor torde under titeln diverse inkomster även böra beräknas de intäkter som framgå av det följande.

Under *fångvårdsstyrelsens delfond* böra bland diverse inkomster upptagas *dels* bidrag från vissa städer och kommuner för underhåll av byggnader tillhörande delfonden, *dels ock* särskild inkomst för det av fångvården förhyrda konsistorienotariebostället i Linköping (del av räntan å boställets underhållsfond) med ett sammanlagt belopp av, såsom i gällande stat, i avrundat tal 1,100 kronor.

Utrikesdepartementets delfond. Under titeln diverse inkomster bör upptagas ett belopp av 2,800 kronor, motsvarande beräknad ersättning för lägenhet som disponeras av lantbruksattachén i Berlin.

Byggnadsstyrelsens delfond. Å den för hyresutgifter m. m. för av denna delfond förhyrda lokaler föreslagna anslagsposten beräknas lokalhyror för vissa institutioner, vilkas utgifter i allmänhet täckas från specialbudgeter, nämligen bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen och försäkringsinspektionen. I sådana fall böra hyresbeloppen i sista hand drabba vederbörande specialbudgets fond, från vilken alltså fastighetsfonden skall tillgodoföras mot hyresbeloppen svarande ersättning. Denna ersättning, som nu beräknas till 30,350 kronor, bör upptagas under diverse inkomster för byggnadsstyrelsens delfond.

Under denna inkomstpost torde därjämte enligt byggnadsstyrelsens förslag böra upptagas, med ett beräknat belopp av 5,550 kronor, utdelning från Stockholms stads brandförsäkringskontor beträffande i styrelsens delfond ingående fastigheter.

För jämkning av delfondens överskott till helt tiotusental kronor torde under förevarande post få tilläggas ett belopp av 3,300 kronor.

Universitetens delfonder. Vid anmälan av frågan om universitetens fastighetsredovisning har jag tillstyrkt, att nettoinkomsterna av universitetens till finansförmögenheten hänförliga fastigheter skola disponeras, icke såsom nu i form av uppbördsmedel för universitetens avlöningsanslag utan för täckande av utgifter för till universitetens förvaltningsförmögenhet hänförliga fastigheter. För redovisning av dessa bidrag torde å fastighetsfondens stat böra uppföras särskilda inkomstposter under rubriken »Diverse inkomster».

Vid beräkning av de belopp, med vilka ifrågavarande inkomstposter böra upptagas för universiteten, hava de s a k k u n n i g a för utredning av berörda fråga ansett hänsyn böra tagas till de belopp, varmed universitetens reservfonder bidragit till fastigheternas underhåll, och härom anfört följande. För framtiden skulle dessa fonder icke vidare behöva disponeras för byggnadskostnader. Vid Uppsala universitet hade reservfonden under senaste femårsperiod bidragit till underhållet av byggnaderna med 62,000 kronor eller 12,400 kronor om året. Samtidigt hade reservfonden av egendoms- och skogsförvaltningarnas inkomster tillgodoförts i runt tal 105,000 kronor eller 21,000 kronor om året. Om reservfondens ekonomiska ställning skulle bibehållas oförändrad, kunde alltså det belopp, som skulle användas på nu angivet sätt, höjas med omkring 10,000 kronor. Avlöningsanslaget erhöle för närvarande 218,020 kronor årligen. Med stöd av vad sålunda anförts hava de sakkunniga för Uppsala universitets vidkommande beräknat denna inkomst till 230,000 kronor. Vid Lunds universitet kunde — hava de sakkunniga anfört — inkomsten av egendomarna beräknas till det belopp, som för budgetåret 1936/37 funnes uppfört i staten för universitetet, 41,000 kronor. Då denna post varit beräknad till ett mot den verkliga inkomsten svarande belopp, hade reservfonden icke erhållit någon nämnvärd inkomst av dessa medel. Reservfonden hade även bidragit till bestridande av kostnaderna för underhåll av universitetets institutionsbyggnader. Dessa bidrag syntes emellertid hava skett på bekostnad av reservfondens kapitalbehållning, vilken nu vore praktiskt taget helt förbrukad.

Beträffande beräkningen av ifrågavarande inkomst för Uppsala universitet har *universitetskanslern* anfört, att de sakkunnigas resonemang beträffande reservfondens bidrag till fastighetsunderhållet knappast syntes vara bindande. Den omständigheten att reservfonden måst anlitas även för rena underhålls- och reparationskostnader, för vilka det särskilda statsanslaget varit otillräckligt, syntes icke utgöra skäl för att i sak bibehålla detta system genom att även för framtiden anslå till underhålls- och reparationsut-

gifter denna summa av medel, som skulle komma reservfonden till godo. Ifrågavarande inkomst borde beräknas till endast ett till 220,000 kronor avrundat belopp.

Enligt propositionen angående universitetens fastighetsredovisning har jag anslutit mig till kanslerns beräkning av denna inkomst och förordar alltså här, att såsom bidrag från Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning i staten för fastighetsfonden upptages ett belopp av 220,000 kronor.

Beträffande Lunds universitet beräknas för budgetåret 1937/38 såsom särskilda uppbördsmedel för avlöningsanslaget »arrendespannmål från universitetets hemman och lägenheter, efter avdrag för utskylder m. m.», till i runt tal 51,600 kronor.

I sitt utlåtande angående stat för fastighetsfonden för nästa budgetår har riksräkenskapsverket erinrat, att å det i riksstaten uppförda anslaget »Lunds universitet: Vissa ersättningar m. m.» (1937/38 VIII:E 17) redovisas vederlag för fyra ängslotter, ett vart å 200 kronor, att tillföras universitetets ålderstilläggsfond. Enär denna utgift efter den föreslagna fastighetsredovisningens ordnande torde böra anses såsom en kostnad för egendomsförvaltningen, föreslår jag i överensstämmelse med riksräkenskapsverket, att det beräknade bidraget från denna förvaltning sänkes med 800 kronor eller till 50,800 kronor.

För täckning av akademiska sjukhusets reparations- och underhållskostnader har Uppsala universitet hittills disponerat 22,500 kronor, därav 7,500 kronor utgjort bidrag från landstinget för sjukhusets yttre underhåll och 15,000 kronor utgått av sjukhusets driftmedel för sjukhusets inre underhåll. Enär enligt gällande avtal driftkostnaderna för sjukhuset delas mellan landstinget och staten, representerar hälften av sistnämnda belopp bidrag från landstinget, vadan det från landstinget utgående sammanlagda bidraget till sjukhusets yttre och inre underhåll kan beräknas till omkring 15,000 kronor. Å den upprättade inkomst- och utgiftsstatens inkomstsida torde de för täckning av sjukhusets reparations- och underhållskostnader disponerade medlen böra redovisas under »Diverse inkomster», varvid landstingets sammanlagda bidrag bör upptagas såsom särskild delpost.

Under »Övriga diverse inkomster» bör för Uppsala universitets delfond upptagas ett beräknat belopp av 7,500 kronor, avseende den del av kostnaderna för det inre underhållet, som utgår av sjukhusets driftsmedel.

För Lunds universitets delfond torde jämte »Bidrag från universitetets egendomsförvaltning» böra upptagas endast en titel »Övriga diverse inkomster» med ett formellt belopp av 100 kronor.

Karolinska sjukhusets delfond. Under diverse inkomster har för denna delfond av direktionen för karolinska sjukhuset beräknats 470 kronor i utdelning från Stockholms stads brandförsäkringskontor. I enlighet härmed torde posten böra upptagas med ett avjämnat belopp av 500 kronor.

Under diverse inkomster beräknas alltså tillhopa 624,300 kronor med följande fördelning på olika delfonder:

Fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	15,600	
Utrikesdepartementets delfond	»	12,000	
Medicinalstyrelsens delfond	»	120,700	
Byggnadsstyrelsens delfond	»	182,100	
Uppsala universitets delfond:			
Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	kronor	220,000	
Bidrag från Uppsala läns landsting	»	15,000	
Övriga diverse inkomster	»	7,500	» 242,500
Lunds universitets delfond:			
Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	»	50,800	
Övriga diverse inkomster	»	100	» 50,900
Karolinska sjukhusets delfond	»		500.

Fondens sammanlagda inkomster skulle i enlighet härmed beräknas till 16,052,100 kronor.

Överskott.

I det föregående hava överskotten för fastighetsfondens delfonder — utom byggnadsstyrelsens delfond — fastställts till belopp motsvarande 4 procent å delfondernas beräknade kapitalbehållning. Beträffande byggnadsstyrelsens delfond åter framkommer ett överskott å 5,490,000 kronor, utgörande skillnaden mellan de för delfonden beräknade inkomsterna å 9,196,000 kronor och utgifterna å 3,706,000 kronor. Det sammanlagda överskottet för fastighetsfonden beräknas till 8,150,000 kronor med följande fördelning på de olika delfonderna:

Fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	280,000
Utrikesdepartementets delfond	»	308,000
Medicinalstyrelsens delfond	»	1,600,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	5,490,000
Uppsala universitets delfond	»	144,000
Lunds universitets delfond	»	128,000
Karolinska sjukhusets delfond	»	200,000.

I statsverkspropositionen har överskottet upptagits med 8,600,000 kronor.

I enlighet med vad jag nu tillstyrkt har upprättats förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39.

I det föregående hava anslagen till ersättning till statens allmänna fastighetsfond beräknats till sammanlagt 13.90 miljoner kronor. Om härifrån drages det beräknade överskottet å fastighetsfonden, enligt vad nyss nämnts

8.15 miljoner kronor, framträder en beräknad nettobelastning å riksstaten för budgetåret 1938/39 å 5.75 miljoner kronor, eller 0.54 miljon kronor mera än för innevarande budgetår. Av nettobelastningen hänföra sig 2.53 miljoner kronor till avsättning till värdeminskningskonto för fastighetsfonden; återstoden 3.22 miljoner kronor motsvarar fondens beräknade nettoutgift för reparations- och underhållskostnader m. m., hyresutgifter m. m. samt vissa avskrivningar, efter avdrag för inflytande hyresmedel och diverse inkomster.

Hemställan.

Under åberopande av vad här anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i proposition

dels föreslå riksdagen att godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 (*bilaga B*);

dels — med ändring av den i statsverkspropositionen gjorda inkomstberäkningen, i vad angår överskottet av statens allmänna fastighetsfond — föreslå riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptaga inkomstiteln Statens allmänna fastighetsfond med ett belopp av 8,150,000 kronor;

dels ock till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond* för budgetåret 1938/39 anvisa följande *förslagsanslag*, nämligen

under andra huvudtiteln.....	743,300 kronor
» tredje »	730,700 »
» fjärde »	406,100 »
» femte »	4,597,100 »
» sjätte »	229,900 »
» sjunde »	426,100 »
» åttonde »	5,381,600 »
» nionde »	863,000 »
» tionde »	443,900 »
» huvudtiteln XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	80,100 »

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Folke Ericson.

*Bilaga A.***Redogörelse för statens allmänna fastighetsfond budgetåret 1936/37.**

Fondens kapital. I brev till byggnadsstyrelsen den 30 juni 1936 meddelade Kungl. Maj:t beslut angående de värden å mark och byggnader, med vilka de till statens allmänna fastighetsfond hörande fastigheterna skulle ingå i fondens begynnelsekapital och upptagas i fondens räkenskaper per den 1 juli 1935. I samband därmed fastställdes det begynnelsekapital, varmed statens allmänna fastighetsfond skulle per den 1 juli 1935 upptagas i rikshuvudboken, till 256,730,350 kronor. Beträffande den närmare innebörden av detta beslut ävensom förändringarna under budgetåret 1935/36 i fondens kapitalbehållning torde få hänvisas till propositionen nr 221 år 1937 sid. 2.

Vid slutet av budgetåret 1935/36 uppgick behållningen i fastighetsfonden till 277,735,257 kronor 39 öre. Den bokföringsmässiga stegringen av fastighetsfondens behållning hade alltså utgjort omkring 21.0 miljoner kronor. Fondens balansräkning per den 30 juni 1936 hade den sammansättning som framgår av tabellen å omstående sida.

Fastighetsfondens kapitalbehållning har under budgetåret 1936/37 undergått följande huvudsakliga förändringar.

Från anslag anvisade å riksstaten för budgetåret 1936/37 under rubrik statens allmänna fastighetsfond har lyftats ett sammanlagt belopp av netto 7,716,323 kronor 25 öre. Vidare hava från anslag anvisade å riksstaten för budgetåret 1934/35 under fonden för förslag till statsverket lyftats sammanlagt 370,000 kronor, vilka medel jämlikt föreskrift i Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1936 omförts från förlagsfonden till fastighetsfonden. I enlighet med beslut i samma brev hava vidare de å fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden under budgetåret bokförda kostnaderna för nybyggnad för Kungl. Maj:ts kansli tillförts fastighetsfonden med sammanlagt 527,167 kronor 9 öre. Genom beslut den 25 juni 1937 har Kungl. Maj:t förordnat, att det å fastighetsfonden bokförda värdet för Gamla seminariet i Umeå — vilken fastighet hädanefter skulle betecknas Hovrättshuset i Umeå — skulle per den 30 juni 1937 ökas med 100,000 kronor. Sammanlagt hava alltså redovisats kapitalökningar å 8,713,490 kronor 34 öre. Sedan Kungl. Maj:t den 12 juni 1936 förordnat, att kronohäkterna i Norrtälje, Karlshamn, Ängelholm och Uddevalla skulle, i sammanhang med häktenas nedläggande såsom fångvårdsanstalter, från och med den 1 juli 1936 utan ersättning till statsverket med full äganderätt överlätas, ett vart häkte till den stad, i vilken häktet vore beläget, hava jämlikt Kungl. Maj:ts föreskrift de å fastighetsfonden, fångvårdsstyrelsens delfond, bokförda värdena för nämnda kronohäkten å tillhopa 183,000 kronor avskrivits ur fondens räkenskaper. Vidare hava småskoleseminarieromterna i Linköping och Falun med därå uppförda byggnader utan ersättning med full äganderätt överlätits till Östergötlands respektive Kopparbergs läns landsting, varefter Kungl. Maj:t föreskrivit, att å fastighetsfonden, byggnadsstyrelsens delfond, bokförda värden å småskoleseminarierna i Linköping och Falun — sammanlagt 224,000 kronor — skulle avskrivas ur fondens räkenskaper. Genom brev den 18 juni 1937 har Kungl. Maj:t förordnat, att å byggnadsvärdet av vissa å fastighetsfonden redovisade

	Fångvårds- styrelsens delfond	Utrikes- departe- mentets delfond	Medicinal- styrelsens delfond	Byggnads- styrelsens delfond	Summa
	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.
Tillgångar.					
Fastigheter	15.11	8.23	89.50	166.09	278.93
Lån till riksgäldskontoret	—	—	—	—	—
Fordran å byggnadsstyrelsen	—	—	0.79	—	0.79
Övriga fordringar	—	—	—	0.54	0.54
Innestående å statsverkets check- räkning	0.15	0.18	1.39	2.22	3.94
Summa	15.26	8.41	91.68	168.85	284.20
Skulder.					
Diverse medel:					
Förnyelsefonden	0.14	0.13	1.13	1.30	2.70
För reparations- och underhålls- kostnader reserverade medel	0.01	0.05	0.17	0.22	0.45
Övriga diverse medel	—	—	—	—	—
Medel som av Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Konung Gustaf V:s jubileums- fond utbetalats till Karolinska sjukhusets byggnadskommitté..	—	—	—	3.32	3.32
Övriga skulder	—	—	—	—	—
Säger	0.15	0.18	1.30	4.84	6.47
Tillgångar utöver skulder:					
av lånemedel	—	—	9.33	13.21	22.54
av andra statsinkomster än lånemedel	15.11	8.23	81.05	150.80	255.19
Säger	15.11	8.23	90.38	164.01	277.73
Summa	15.26	8.41	91.68	168.85	284.20

fastigheter under medicinalstyrelsens och byggnadsstyrelsens delfonder skulle per den 30 juni 1937 verkställas avskrivning med ett sammanlagt belopp av 200,000 kronor, motsvarande kostnader som av kapitalökningsanslag för fastigheterna använts till inventarier m. m., av beskaffenhet att böra täckas av andra statsinkomster än lånemedel. Tillika har Kungl. Maj:t föreskrivit, att dessa avskrivningar skulle verkställas med anlitande av den i fastighetsfondens stat för budgetåret 1936/37 upptagna anslagsposten till avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m. samt att av fondens kapitalbehållning skulle till riksgäldskontoret såsom återbetalning av lånemedel utbetalas mot förenämnda avskrivningar svarande belopp. I brev den 26 februari 1937 har Kungl. Maj:t förordnat, att det belopp, som av Sjöstedtska fonden lämnats såsom bidrag till uppförandet av tekniska skolans i Stockholm byggnad, skulle i byggnadsstyrelsens räkenskaper redovisas såsom skuld för statens allmänna fastighetsfond. Den härav uppkommande kapitalminskningen utgör 45,714 kronor. Den sammanlagda kapitalminskningen redovisas alltså med 652,714:— kronor.

Den utgående behållningen den 30 juni 1937 å statens allmänna fastighetsfond uppgår i enlighet härmed till (277,735,257:39 + 8,713,490:34—652,714:— =) 285,796,033 kronor 73 öre. Den bokföringsmässiga stegringen av fastighetsfondens behållning utgör alltså omkring 8.06 miljoner kronor. Av fondens kapitalbehållning den 30 juni 1937 å 285.80 miljoner kronor hänföra sig 255.56 miljoner kronor till andra statsinkomster än lånemedel och 30.24 miljoner kronor till lånemedel.

Den utgående balansräkningen för budgetåret 1936/37 är sammanställd i följande tabell, därvid siffrorna angivits i avrundade tal:

	Fångvårdsstyrelsens delfond	Utrikesdepartementets delfond	Medicinalstyrelsens delfond	Byggnadsstyrelsens delfond	Summa
	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.
Tillgångar.					
Fastigheter	15.34	8.49	92.18	172.32	288.33
Lån till riksgäldskontoret	0.14	0.09	1.13	1.30	2.66
Fordran å byggnadsstyrelsen	—	0.19	0.84	0.01	1.04
Övriga fordringar	—	—	—	0.53	0.53
Innestående å statsverkets checkräkning	0.29	0.14	1.54	2.49	4.46
Summa	15.77	8.91	95.69	176.65	297.02
Skulder.					
Diverse medel:					
Förnyelsefonden	0.27	0.18	2.27	2.65	5.37
För reparations- och underhållskostnader reserverade medel	0.15	0.05	0.31	0.50	1.01
Övriga diverse medel	—	—	—	0.05	0.05
Medel som av Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Konung Gustaf V:s jubileumsfond utbetalats till Karolinska sjukhusets byggnadskommitté..	—	—	—	4.79	4.79
Övriga skulder	—	—	—	—	—
Säger	0.42	0.23	2.58	7.99	11.22
Tillgångar utöver skulder:					
av lånemedel	0.42	0.45	12.05	17.32	30.24
av andra statsinkomster än lånemedel	14.93	8.23	81.06	151.34	255.56
Säger	15.35	8.68	93.11	168.66	285.80
Summa	15.77	8.91	95.69	176.65	297.02

I detta sammanhang torde redogörelse få lämnas för vissa av Kungl. Maj:ts prövade ärenden, som hava avseende å värdet av fastighetsfondens tillgångar men där de fattade besluten likväl icke föranlett ändring i fondens kapitalbehållning.

(1) I brev till byggnadsstyrelsen den 30 juni 1936 angående fastställande av värden å mark och byggnader tillhörande statens allmänna fastighetsfond

m. m. hade Kungl. Maj:t fastställt värdet å de kronan tillhörande fastigheterna nr 2 och 3 i kvarteret Cepheus med adressnummer Svartmangatan 9 i Stockholm, i vilka fastigheter kontrollstyrelsen är inrymd, till 350,000 kronor, därav 150,000 kronor angivits avse markvärde och 200,000 kronor byggnadsvärde.

I skrivelse till byggnadsstyrelsen hade samfundet S:t Eriks styrelse, under framhållande, att samfundsstyrelsen vore sysselsatt med att undersöka förutsättningarna för en sanering av kvarteret Cepheus i Stockholm, anhållit, att byggnadsstyrelsen måtte utreda möjligheten för rivning av en å nämnda fastigheter befintlig magasinsbyggnad och om möjligt även låta verkställa denna rivning, dock endast under förutsättning att närgränsande fastigheter samtidigt sanerades efter en av samfundsstyrelsen företedd saneringsplan, enligt vilken en stor gemensam gård skulle anordnas inom kvarteret. Sedan byggnadsstyrelsen underställt Kungl. Maj:ts prövning frågan om rivning av berörda, av kontrollstyrelsen disponerade magasinsbyggnad, bemyndigade Kungl. Maj:t den 30 oktober 1936 byggnadsstyrelsen bland annat att låta verkställa rivning av magasinsbyggnaden, under förutsättning att avsedd sanering beträffande angränsande fastigheter visade sig komma till stånd, samt ställde för rivningsarbetets utförande till byggnadsstyrelsens förfogande ett belopp av högst 2,000 kronor, att utgå av sjätte huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

Sedan riksräkenskapsverket den 19 december 1936 avgivit infordrat utlåtande i fråga om avskrivning i statens allmänna fastighetsfonds räkenskaper av magasinsbyggnadens värde, har Kungl. Maj:t den 21 maj 1937, med hänsyn till föreliggande omständigheter förklarar, att rivningen av ifrågavarande magasinsbyggnad icke skulle föranleda ändring i de av Kungl. Maj:t i nämnda brev den 30 juni 1936 fastställda värdena å mark och byggnader för de kronan tillhöriga fastigheterna nr 2 och 3 i kvarteret Cepheus i Stockholm, ej heller i det belopp som beräknas uti ersättning till statens allmänna fastighetsfond för till statsmyndigheter upplåtna lokaler inom byggnad å samma fastigheter.

(2) I samband med fastställelse den 30 juni 1936 av värden å mark och byggnader tillhörande fastighetsfonden uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att — efter samråd i erforderlig mån med övriga myndigheter som förvaltade delfonder av statens allmänna fastighetsfond — verkställa utredning av frågan om och i vad mån det av Kungl. Maj:t nämnda dag fastställda kapitalet för statens allmänna fastighetsfond borde ökas till följd av utbetalningar efter ingången av budgetåret 1935/36 å anslag, anvisade bland riksstatsens verkliga utgifter, för byggnader, som tillhörde fastighetsfonden, samt till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, vartill utredningen gäve anledning.

I skrivelse den 24 maj 1937 meddelade byggnadsstyrelsen efter inhämtande av skrivelsen bilagda yttranden av fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet och medicinalstyrelsen, att efter ingången av budgetåret 1935/36 å anslag, anvisade bland riksstatsens verkliga utgifter, för statens allmänna fastighetsfond tillhörande byggnader icke verkställts några sådana utbetalningar som borde föranleda ökning av det den 30 juni 1936 fastställda kapitalet för nämnda fastighetsfond.

Denna anmälan föranledde icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

(3) I skrivelse den 25 maj 1937 anmälde fångvårdsstyrelsen, att rådhusrätten i Karlstad genom utslag den 15 mars 1937, vilket utslag vunnit laga kraft, jämlikt vederbörande bestämmelser i stadsplanlagen förklarar byggmästaren Nils Lindblad i Karlstad berättigad att för ett belopp av 7,500 kro-

nor till sig lösa ett Kungl. Maj:t och kronan tillhörigt område, som disponerades av straffängelset i Karlstad. Sedan lösenbeloppet, 7,500 kronor, av Lindblad nedsatts hos länsstyrelsen i Värmlands län, hade detsamma jämte därå upplupen ränta, 5 kronor, sedermera utbetalats till direktören vid straffängelset i Karlstad och av denne insatts å statsverkets checkräkning i riksbanken. Fångvårdsstyrelsen hemställde i anledning härav om föreskrift huru med ifrågavarande medel skulle förfaras. I ärendet avgav riksräkenskapsverket den 10 juni 1937 infortrat utlåtande, varefter Kungl. Maj:t den 18 juni 1937 förordnade, att ifrågavarande lösenbelopp, 7,500 kronor, skulle tills vidare redovisas såsom likvida medel å statens allmänna fastighetsfond, fångvårdsstyrelsens delfond, samt att å beloppet upplupen ränta skulle tillgodoföras den i staten för fastighetsfonden, under samma delfond, upptagna inkomstiteln Diverse inkomster.

(4) I 1937 års proposition nr 221 angående fastighetsfondens stat för budgetåret 1937/38 anmäldes verkställd utredning rörande redovisning av medel, som inflyta genom upplåtelse av tomter till egnahemsbyggnader vid Sundby sjukhus m. m. Vid slutlig prövning av ärendet har Kungl. Maj:t i brev till medicinalstyrelsen den 25 juni 1937 förordnat:

att köpeskillingar, som inflyta vid upplåtelser av tomter till egnahemsbyggnader från det till Sundby sjukhus vid Strängnäs anslagna förra biskopsbostället 2 mantal Sundby nr 1 i Strängnäs socken, skola av medicinalstyrelsen tillgodoföras statens allmänna fastighetsfond och å denna redovisas såsom likvida medel, vilka må av medicinalstyrelsen disponeras för bestridande av kostnader för återköp för kronans räkning av fastighet inom ifrågavarande egnahemsområde samt för anläggande av vägar och dylikt inom området ävensom av övriga med exploateringen av området sammanhängande utgifter,

att medicinalstyrelsen skall årligen i samband med framläggande av förslag till inkomst- och utgiftsstat för styrelsens delfond av fastighetsfonden avgiva redogörelse för den under sistförflutet budgetår bedrivna exploateringen inom ifrågavarande egnahemsområde jämte på bokföringen för samma budgetår grundade uppgifter om inkomster och utgifter för exploateringen,

samt att vad sålunda föreskrivits skall lända till efterrättelse räknat från och med den 1 juli 1935.

Kungl. Maj:t har därjämte förklarat Sig vilja, sedan exploateringen av ifrågavarande egnahemsområde avslutats, på framställning av medicinalstyrelsen besluta rörande frågan om fastställande av nytt bokföringsvärde för återstoden av förenämnda fastighet, ävensom framdeles meddela allmänna bestämmelser att tillämpas vid bokföringen av exploatering av fastigheter invärderade å fastighetsfonden.

Redogörelser föreligga nu beträffande inkomster och utgifter av ifrågavarande exploatering under budgetåren 1935/36 och 1936/37. Beträffande innehåll av dessa redogörelser torde få hänvisas till handlingarna i ärendet.

Fondens inkomster och utgifter under budgetåret 1936/37. Inkomst- och utgiftsstat för fastighetsfonden för budgetåret 1936/37 fastställdes av Kungl. Maj:t i brev den 12 juni 1936. De i denna stat upptagna beloppen för inkomster och utgifter framgå av följande sammanställning, i vilken jämväl upptagits de faktiska inkomsterna och utgifterna enligt räkenskaperna:

Inkomster.	Belopp enligt stat Kronor	Redovisat nettobelopp Kronor
<i>Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	597,600	572,000: —
Utrikesdepartementets delfond	435,200	440,850: —
Medicinalstyrelsens delfond	4,084,500	4,065,566: 91
Byggnadsstyrelsens delfond	7,500,300	7,617,823: 89
Säger	12,617,600	12,696,240: 80
<i>Hyror för till enskilda upplåtna lokaler.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	147,900	151,393: 91
Utrikesdepartementets delfond.....	42,800	44,993: 96
Medicinalstyrelsens delfond	828,000	780,385: 43
Byggnadsstyrelsens delfond	377,100	441,809: 84
Säger	1,395,800	1,418,583: 14
<i>Diverse inkomster.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	1,100	5,297: 27
Utrikesdepartementets delfond	100	2,413: 67
Medicinalstyrelsens delfond	100	30,966: 27
Byggnadsstyrelsens delfond	28,200	73,639: 46
Säger	29,500	112,316: 67
Summa	14,042,900	14,227,140: 61
Utgifter.		
<i>Reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	535,000	399,056: 21
Utrikesdepartementets delfond	141,400	146,371: 57
Medicinalstyrelsens delfond	1,012,000	866,360: 29
Byggnadsstyrelsens delfond	1,321,000	1,036,149: 58
Ökning av reserverade medel	—	561,462: 35
Säger	3,009,400	3,009,400: —
<i>Avsättning till förnyelsefond.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	143,500	136,003: 50
Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsvis</i>	88,300	53,160: —
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	1,152,000	1,135,996: 73
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	1,325,600	1,347,732: 49
Säger	2,709,400	2,672,892: 72
<i>Hyresutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	8,000	9,256: 55
Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsvis</i>	46,200	47,800: 49
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	14,000	14,847: 58
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	500,400	544,745: 89
Säger	568,600	616,650: 51

	Belopp enligt stat Kronor	Redovisat nettolopp Kronor
<i>Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	100	—
Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	35,000	34,500: —
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	165,000	165,500: —
Säger	200,100	200,000: —
<i>Överskott.</i>		
Fångvårdsstyrelsens delfond.....	60,000	48,431: 13
Utrikesdepartementets delfond	202,200	245,897: 14
Medicinalstyrelsens delfond	2,699,600	2,679,574: 30
Byggnadsstyrelsens delfond	4,593,600	4,754,294: 81
Säger	7,555,400	7,728,197: 38
Summa	14,042,900	14,227,140: 61

Beträffande inkomstposterna under rubriken ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler torde böra erinras, att det, enligt de för fonden gällande bestämmelserna, ankommer på Kungl. Maj:t att för varje budgetår fastställa de belopp, med vilka de i riksstaten anvisade anslagen till ersättning till statens allmänna fastighetsfond skola belastas. Sedan fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet, medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen, envar för sin delfond av fastighetsfonden, till Kungl. Maj:t inkommit med förslag i dylikt hänseende och riksräkenskapsverket utlåtit sig i ärendet, fastställde Kungl. Maj:t i brevet den 18 juni 1937 belastningen å de för budgetåret 1936/37 anvisade förslagsanslagen till ersättning till statens allmänna fastighetsfond till de belopp, som framgå av efterföljande sammanställning, i vilken jämväl upptagits de anvisade anslagen:

H u v u d t i t e l	Anslag kronor	Utgift kronor
Andra huvudtiteln	870,200	853,355: —
Tredje »	593,100	598,225: —
Fjärde »	280,800	289,603: 76
Femte »	5,53,500	5,536,910: 82
Sjätte »	213,700	217,149: 72
Sjunde »	285,800	360,954: 56
Åttonde »	3,656,400	3,642,477: 03
Nionde »	733,300	725,544: 08
Tionde »	373,500	392,720: 83
Huvudtiteln XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	79,300	79,300: —
Summa	12,617,600	12,696,240: 80

Den sammanlagda belastningen å dessa anslag har alltså uppgått till ett belopp, som med 78,640 kronor 80 öre överstigit i riksstaten beräknade belopp. De disponerade beloppen hava tillgodoförts vederbörliga inkomstposter å fastighetsfondens stat.

De besparingar, som uppkommit å anslagsposterna för reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter hava, såsom förut-sattes vid fondens inrättande (se propositionen nr 115 år 1935 sid. 11), över-förts till en för varje delfond upplagd diversemedelstitel för att sedermera för avsett ändamål stå till vederbörande fondförvaltnings förfogande (se bestä-melserna angående förvaltningen av statens allmänna fastighetsfond, § 5 mom. 3; statsliggaren för budgetåret 1937/38 sid. 134). Kungl. Maj:t har i anslut-ning härtill i regleringsbrevet för fastighetsfonden för budgetåret 1936/37 förklarat, att den myndighet, som förvaltar delfond, äger utan Kungl. Maj:ts bemyndigande i varje särskilt fall disponera sådana besparingar för bestri-dande av de reparations- och underhållskostnader m. m. för delfonden till-hörande fastigheter, vartill de under anslagsposterna beräknade medlen av Kungl. Maj:t anvisats.

Överskottet å fastighetsfonden för budgetåret 1936/37, vilket enligt ovan in-tagna sammanställning uppgått till 7.73 miljoner kronor eller 0.17 miljon kro-nor mera än som beräknats vid statens fastställande, har tillgodoförts statsreg-leringen. Då denna å andra sidan belastats med utgifter å ersättningsanslagen med tillhoppa 12.70 miljoner kronor, har alltså nettobelastningen å budgeten uppgått till (12.70—7.73 =) 4.97 miljoner kronor. Härav hava 2.67 miljoner kronor avsatts till förnyelsefond för fastighetsfonden samt 0.56 miljon kronor som ovan angivits reserverats till framtida användning för reparations- och underhållskostnader m. m. Återstoden, 1.74 miljon kronor, motsvarar fondens nettoutgift för årets reparations- och underhållskostnader m. m. (2.45 miljon-er kronor) samt hyresutgifter m. m. och avskrivningar (0.62 respektive 0.20 miljon kronor), efter avdrag för influtna hyresmedel och diverse inkomster (1.42 respektive 0.11 miljon kronor). Vid dessa beräkningar har bortsetts från de kostnader för fastighetsfonden avseende ändamål, vilka bestritts av tredje huvudtitelns anslag till reglering av vissa kursförluster.

I följande sammanställning hava överskotten å fastighetsfondens olika del-fonder ställts i relation till respektive delfonders kapitalbehållning vid början respektive slutet av budgetåret 1936/37 (runda tal):

D e l f o n d	Kapital-behållning ^{1/7} 1936 milj. kr.	Kapital-behållning ^{30/6} 1937 milj. kr.	Överskott för budgetåret 1936/37 kr.	Överskottet i pro-cent av kapital-behållningen	
				den ^{1/7} 1936 procent	den ^{30/6} 1937 procent
Fångvårdsstyrelsens delfond	15.11	15.35	48,000	0.32	0.31
Utrikesdepartementets delfond . .	8.23	8.68	246,000	2.99	2.83
Medicinalstyrelsens delfond	90.38	93.11	2,680,000	2.97	2.88
Byggnadsstyrelsens delfond	164.01	168.66	4,754,000	2.90	2.82
	277.73	285.80	7,728,000	2.78	2.70

Avkastningen å hela fastighetsfonden motsvarar sålunda 2.7 å 2.8 procent av kapitalbehållningen. Den låga relativa avkastningen å fångvårdsstyrelsens delfond sammanhänger med att denna delfonds stat för budgetåret 1936/37 belastats med exceptionellt höga kostnader för reparationer. Vid bedöman-det av förräntningssiffrorna bör observeras, att fondens behållning till en vä-sentlig del utgöres av skattemedelskapital och i övrigt i viss utsträckning av-skrivits genom fortlöpande avsättningar till förnyelsefond.

Bilaga B.

Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret
1938/39.

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	465,900	
2. Utrikesdepartementets »	573,000	
3. Medicinalstyrelsens »	2,955,800	
4. Byggnadsstyrelsens »	8,575,900	
5. Uppsala universitets »	690,900	
6. Lunds universitets »	346,100	
7. Karolinska sjukhusets »	294,200	
		13,901,800
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	160,000	
2. Utrikesdepartementets »	47,000	
3. Medicinalstyrelsens »	798,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	438,000	
5. Uppsala universitets »	15,700	
6. Lunds universitets »	6,000	
7. Karolinska sjukhusets »	61,300	
		1,526,000
C. Diverse inkomster:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	15,600	
2. Utrikesdepartementets »	12,000	
3. Medicinalstyrelsens »	120,700	
4. Byggnadsstyrelsens »	182,100	
5. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning.....	220,000	
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	15,000	
c. Övriga diverse inkomster.....	7,500	
		242,500
6. Lunds universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning.....	50,800	
b. Övriga diverse inkomster.....	100	
		50,900
7. Karolinska sjukhusets delfond.....	500	
		624,300
	Summa	16,052,100

		Kronor
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000	
2. Utrikesdepartementets »	200,000	
3. Medicinalstyrelsens »	1,250,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	2,084,000	
5. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset	136,000	
b. Övriga fastigheter	250,000	386,000
6. Lunds universitets delfond		169,000
7. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset	11,000	
b. Serafimerlasarettet	50,000	61,000
		4,450,000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	53,000	
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis	80,000	
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis	975,000	
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis	852,000	
5. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis	156,000	
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	263,000	419,000
6. Lunds universitets delfond, förslagsvis	103,000	
7. Karolinska sjukhusets delfond, förslagsvis	48,000	2,530,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	8,500	
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis	44,000	
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis	24,500	
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis	760,000	
5. Uppsala universitets » , förslagsvis	100	
6. Lunds universitets » , förslagsvis	3,000	
7. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis	47,000	887,100
D. Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.:		
1. Medicinalstyrelsens delfond, förslagsvis	25,000	
2. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis	10,000	35,000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	280,000	
2. Utrikesdepartementets »	308,000	
3. Medicinalstyrelsens »	1,600,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	5,490,000	
5. Uppsala universitets »	144,000	
6. Lunds universitets »	128,000	
7. Karolinska sjukhusets »	200,000	8,150,000
	Summa	16,052,100